

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 346-48

10gr

REPREZENTACJA

BIELSKO, Kolejowa, 11, tel. 26-84
SOSNOWIEC, Bedzińska 12, t. 6-42
CIEŚZYŃ, ul. Mickiewicza 89
R. T. B. N. I. K., Mikolajka, Rejon 9
ZABRZEWSKIE GORY, LUBLANS

Kobieta, która gubi Rumunję Wojsko odmawia zaufania królowi omotanemu przez p. Lupescu

BUDAPESZT, 11. 4. — Tel. wł. Nadchodzące z Rumunii wiadomości przedstawiają sytuację wewnątrz-polityczną w niezwykle czarnych kolorach. Kryzys gabinetowy, który groził krajowi w związku z wyrokiem niewinniającym głównych działaczy „Żelaznej Gwardji”, został wprawdzie przewizorycznie załagodzony, niemniej w łonie gabinetu istnieją poważne tarca.

Dotychczasowe wrzenie oszczędzało jednak osobę króla, posiadał

Oficerowie, sprowadzając króla z zagranicy, przypuszczali, że zerwie on stosunek z p. Lupescu, tymczasem królewska kurtyzana potrafiła tak omotać króla, że obecnie zależne są od niej nawet ważne jakoby posunięcia polityczne.

Ponieważ jest ona z pochodzenia Żydówka, miała skłonić króla i rząd do podjęcia energicznej walki z faszystowską i antysemitką organizacją „Żelaznej Gwardji”, posiadającą wielu zwolenników wśród oficerów, wyznających ideje nacjonalistyczne i dyktatorskie. Panią Lupescu w licznych listach anonimowych wzywano do opuszczenia Rumunii, groząc jej w przeciwnym razie śmiercią. Anonimy przechodziły bez echa, a wpływy przyjaciółki króla rosły coraz bardziej.

Nie pomogły też anonimowe listy do samego króla, domagające się usunięcia p. Lupescu.

Równoległe z zamachem na króla miano dokonać napadu na p. Lupescu. Odbijające się w katedrze uroczystości, a następnie wybuch i panika miały odwrócić uwagę władz bezpieczeństwa od strzeżonego nieustannie pałacyku madame Lupescu. Wówczas do wili mieli włączyć spiskowcy i zastrzelić ją oraz jej zausznika Brucescu, uważanego za inicjatora prześladowań żelaznych gwardzistów oraz głównego doradce „politycznego” p. Lupescu.

Prasa rumuńska sprawy spisku zupełnie nie porusza, czekając na zapowiedziany komunikat oficjalny, który dotychczas się nie pojawił.

Konferencje w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Minister spraw zagranicznych p. Józef Beck przyjął w dniu 11 bm. kolejno posła węgierskiego p. Matouskę i ambasadora Włoch p. Bastianiniego.

Wiceminister Szembek przyjął w dniu 10 bm. charge d'affaires Francji p. de Bressy.

—|*|—

Otwarcie szkoły polskiej w Olsztynie

OLSZTYN, 11. 4. Odkonano tu otwarcie szkoły polskiej i ochrony. Uroczystość poprzedziło nabożeństwo w kościele parafialnym św. Jakóba.

Po nabożeństwie zgromadziła się tu teższa Polonia wraz z liczną działką oraz delegacją z całej Warmii i nauczycielstwo polskie. Po uroczystym „Veni Creator” odpiewanym przez chór „Warmij”, ks. kapelan Dziedzielewski z Olsztyna dokonał aktu poświęcenia lokalu szkolnego i ochrony.

Król Karol.

on bowiem silne oparcie w armji, której zasługą było wezwanie go do kraju z wygnania i osadzenie na tronie. Teraz i w szeregach wojska popularność króla zaczyna coraz bardziej przygasać.

Dzisiejsze depeze przyniosły rano alarmujące wiadomości o wykryciu spisku na życie rodziny królewskiej i rządu, o czym obszernie piszemy na str. 5-tej.

Nadeszłe dziś do Budapesztu wiadomości stwierdzają, że do spisku należeli nawet oficerowie bliscy przyjaciele króla, którzy utworowali mu drogę do tronu. Niechęć do króla spowodowała jego

przywiązanie do madame Lupescu.

Bohaterstwo lotników sowieckich Uratowano już 62 „czeluskinowców”

Prof. Szmidt ciężko chory zabrany z kry

MOSKWA 11. 4. — Tel. wł. — Dzień wczorajszy i dzisiejszy stanowić będą dzięki zaszłym faktom przepiękny rozdział bohaterstwa lotników sowieckich i rozbitków z „Czeluskiń”.

W walce z ciężkimi warunkami atmosferycznymi lotnicy w ostatnich dniach niestrudzenie próbowali przedrzeć się przez burzę do obozu prof. Szmidta. Wczoraj rano lotnik Mołokow przebił się nad Ocean Lodowaty i przez dwie godziny wśród mgły i zawiei śnieżnej krajał nad miejscem, gdzie, jak się spodziewał powinien leżeć oboz. Rozbitków jednak nie znalazł i musiał zawrócić na Wankarem.

Popołudniu, gdy burza nieco uciechła, wystartowały z Wankarem trzy samoloty grupy Slepniewa. Udało im się szczęśliwie wylądować na krze.

Kierownik ekspedycji ratunkowej Uszakow stwierdził, że prof. Szmidt jest ciężko chory i całkowicie wyczerpany. Zachorował prawdopodobnie na zapalenie płuc lub pleuritis i niedomaganie swe dotychczas do bohatersku trzymał w tajemnicy, aby pozostający pod jego opieką rozbitkowie nie upadli na duchu.

Uszakow usilnie namawiał prof. Szmidta, by odleciał jednym z przybyłych samolotów na Wankarem, jednak bohaterski uczony

odmówił stanowczo, twierdząc, że lodowa kora opuści wówczas, gdy ostatni z rozbitków znajdzie się już w samolocie i gdy zabrane zostaną wszystkie instrumenty i zdobycze naukowe.

Raport Uszakowa wywołał w kołach moskiewskich podziw dla uczynnego, ale jednocześnie i obawy o jego życie.

Tymczasem przybyłe samoloty zabrały z sobą 22 rozbitków i szczęśliwie doleciały do Wankarem.

Jeszcze wczoraj, ale niestety już po starcie samolotów z rozbitkami, nadszedł do obozu radiogram rządu sowieckiego, nakazujący profesorowi Szmidtowemu kategorycznie by przy najbliższej sposobności opuścił kora lodowa i kierownictwo ekspedycji przekazał swemu zastępcy Bobrowowi. Zgodnie z wnioskiem Uszakowa wzięty przedłużała się choroba prof. Szmidta ma być on przewieziony na Alaskę.

Dziś rano nadeszły z Wankarem nowe pocieszające wieści.

Eskaadra samolotów Kamašina, nie bacząc na wichry, korzystając z ustania opadów śnieżnych, śmiałym skokiem przedostała się na kora i zabrała z obozu dalszych 11 rozbitków i szczęśliwie przewiozła ich do Wankarem.

Tak więc w ciągu wczorajszego popołudnia i dzisiejszego ranka u-

ratowano razem 33 czeluskinowców. Depesza z Wankarem nie donosi, niestety, czy bohater ekspedycji, prof. Szmidt, znajduje się między przybyłymi, czy usłucha rozkazu władz, czy też udając zdrowego chce wytrwać do ostatka na krze.

Lotnicy sowieccy zaczynają szczęśliwie wprowadzać w czyn zapowiedź swoją, iż uratowanie czeluskinowców jest kwestią honoru sowieckiego lotnictwa.

MOSKWA, 11. 4. — Z Wankarem donoszą, że trzy samoloty sowieckie przewiozły z obozu rozbitków „Czeluskiń” ogółem 62 osoby. W tej liczbie chorego prof. Schmidta. Na polu lodowym pozostało jeszcze 28 osób.

Szo edzy w Czechosłowacji

PRAGA, 11. 4. — Tel. wł. — Oibrzymia afera szpiegowska, wykryta w Czechosłowacji, zatacza coraz szersze kręgi. Ilość aresztowanych dosięgła już liczby 60. Nici afery prowadzą do Pilzna, gdzie, jak wiadomo, znajdują się słynne zakłady uzbrojenia Skody.

W Pilźnie przeprowadzono szereg aresztowań, przeważnie wśród miejscowych komunistów.

Zastanówmy się trochę...**Tego byłoby zawiele!**

I znowu oto musimy dziś powrócić do sprawy stosunków polsko-czeskich, które w ostatnich czasach, wyłącznie z winy naszych „pobratymców“ zaogniły się jaskrawo spowodu niebywalej naganki na wszystkie co polskie i ucisku ludności polskiej w Czechosłowacji.

Regularnie codziennie przynoszą depesze wiadomości o coraz to nowych i coraz wścieklejszych atakach furji naszych „braci Słowian“, przejawiających się w aresztowaniach Polaków, wysiedlaniu ich z granic Czech, nieprzymownych kampaniach prasowych itp.

Na to wszystko, rzecz prosta, opinia publiczna w Polsce, nie może mieć żadnego wpływu. Mogą tu jedynie zabrać głos władze Rzeczypospolitej i dać odpowiednią nauczkę sąsiedniej Republice, drogą zastosowania represyj wobec obywateli czechosłowackich, zamieszkałych w Polsce i robiących tu u nas wcale dobre interesy w różnych gałęziach przemysłu, często z dotkliwą szkodą dla przemysłu i rzemiosła polskiego.

Wiemy dobrze, że w minimalnych rozmiarach zastosowane przez nasze władze represje wobec Litwinów odniosły ten skutek, że natychmiast ustały na Litwie szykany wobec Polaków.

Czemżby więc nie spróbować tej słusznej a niezawodnej metody w stosunku do chwilowo zamroczonych czadem nienawiści do nas „braci Słowian“ z „pobratymczej“ Republiki.

Tymczasem nic jednak nie zapowiada jakoś stanowczego załatwienia tej sprawy, krążą natomiast wieści zupełnie fantastyczne, które — gdyby się okazały prawdziwe, a mamy podstawy twierdzić, że są prawdziwe — świadczyłyby już nie o szczycie naszej tolerancyjności, lecz o niczym nieusprawiedliwionej słabości i naiwności w stosunku do prowokatorów zza kordonu.

Mówi się mianowicie w pewnych kołach w Warszawie o

„Morderca“ Prince'a skarży się prasie

PARYŻ, 11.4. — Lussats doręczył wczoraj dziennikarzom notatkę, w której skarży się na los, jaki zgotował mu komisarz Bony. Lussats twierdzi, że pierwsze jego przesłuchanie trwało bez przerwy 36 godzin, podczas których jedynym jego pożywieniem była kanapka z szynką.

Lussats pisze, że dostarczył właśnie władzom śledczym szczegółowy wykaz czynności swych od 17 do 23 lutego, t. j. w okresie zabójstwa Prince'a, przyczem dla ustalenia alibi powołał się na szereg znanych w społeczeństwie osób, zasługujących na pełne zaufanie

tem, że wkrótce ma być sprowadzony do stolicy Polski wielki cyrk czeski, z całym zespołem aktorów itp.

Ma się to stać w czasie, gdy Polacy wyganiani są z Czech i prześladowani, gdy nadto polscy

aktorzy widowiskowi nie mają w Polsce co do ust włożyć z braku roboty, co zaś najbardziej w tym jest oburzające, czeska impreza cyrkowa ma dostać pozwolenie na wjazd do Polski za niebezinteresownym pośrednic-

twem pewnego przedsiębiorstwa krajowego, które godzi się na poddzierżawienie swej koncesji Czechom.

Mamy nadzieję, że władze polskie nie dopuszczą do realizacji tych planów, byłaby to bowiem jaskrawa prowokacja wobec społeczeństwa polskiego.

Dopóki Czesi nie opamiętają się i nie ochłona z nienawiści do Polski i Polaków, odmawiamy im prawa do „przyjaźni“ i gościń dla szukających zarobku na polskiej ziemi „pobratymców“.

Przeciwko Habsburgom demonstrują studenci węgierscy

BUDAPESZT, 11. 4. — Partia narodowo - ludowa legitymistów węgierskich urządziła wczoraj w salach reauty akademie żałobną z okazji 14-iej rocznicy śmierci króla Karola. Grupy studentów, zebrały przed reautą, usiłowały manifestować, lecz policja utworzyła kordon i nie dopuściła manifestantów do wnętrza gmachu. Wówczas studenci zebrały się na przyległych ulicach i zaczęły śpiewać pieśni na rodowe, wznosząc okrzyki przeciwko Habsburgom.

Policja rozproszyła grupę manifestujących studentów i wkroczyła do sali reauty gdy uczestnicy akademii opuszczali salę. W tym momencie doszło do bójki pomiędzy studentami a legitymistami, z których jeden wyciągnął rewolwer i wystrzelił w powietrze.

Policja jednak zlikwidowała zajście i zaprowadziła porządek. Nie wielka grupa studentów wybiła kilka szyb w redakcji „Nemzeti Uj-

sag“, organu legitymistów. Cztery osoby zostały aresztowane.

21 oficerów rostrzelanych za bunt w szkole wojskowej

LONDYN, 11.4. Z La Paz nadchodzi droga okólna dalsze wiadomości o buncie w szkole wojskowej. Do buntu przyłączyło się kilka pułków garnizonu stolicy boliwijskiej. Rewolta przybrała niezwykle groźny charakter i mogła łatwo zakończyć się zamachem stanu.

Po zgnieceniu buntu sąd wojenny skazał 21 oficerów na śmierć. Wyrok został natychmiast wykonany.

W całym kraju panuje w związku z wykryciem spisku wojskowego wielkie podniecenie. Rząd wprowadził stan wyjątkowy.

Oszuści - truciciele Zbrodnie dla premii asekuracyjnych

LONDYN, 11.4. — Z Buenos Aires donoszą, że władze policyjne wpadły na trop szeroko rozgałęzionej organizacji, zajmującej się handlem żywym towarem i morderstwami.

Członkowie bandy zdobyli listę osób ubezpieczonych w jednym z wielkich towarzystw angielskich, które posiadało swe filje w Buenos Aires. Były to przeważnie osoby, przybywające z Europy do Argentyny.

W Buenos Aires członkowie bandy truli swe ofiary i przewoziły je do szpitala, gdzie pewien student medycyny, pozostający na usługach organizacji wydawał świadectwa zgonu które nie zawierały wzmianki o nienaturalnej przyczynie śmierci. W ten sposób organizacja zdobyła wielkie sumy pieniężne.

Krążą pogłoski, że organizacja mogła prowadzić swą działalność tylko dzięki temu, że kilku polityków argentyńskich pozostawało z nią w porozumieniu

Ponier automobilizmu zmarł we Francji

PARYŻ, 11.4. W majątku swoim pod Chorulles zmarł w wieku lat 85-u pionier automobilizmu, Scotte.

Skonstruował on przed 50 laty wóz, poruszany parą. Wynalazek ten wywołał wielką sensację w owych czasach, jako pierwszy pojazd motorowy. Stał się on jednocześnie pobudką do pracy w tej dziedzinie, która to pracę uwieńczyło skonstruowanie samochodu

Pogoda

Przeważnie pochmurno z opadami zwłaszcza w dzielnicach południowych, Chłodno.

Umiarkowane wiatry z kierunków północnych.

Trzy zastrzelone Dramat fotografa

BERLIN, 11.4. Tel. wł. — W Thalheim w Saksonii wydarzyła się niezwykła tragedia miłosna. Kurt Sieber, 25-letni fotograf, zaręczony był od dłuższego czasu z Joanną Reismann. Dziewczyna z miesiąca na miesiąc odwlekała datę ślubu, wreszcie za namową dwu koleżanek, współlokatorek zerwa-

ła z narzeczonym.

Wczoraj wieczorem, gdy dziewczęta kładły się spać, przybył do ich mieszkania Sieber i nie powie dziawszy ani słowa, zastrzelił wszystkie trzy, poczem w tym samym pokoju popełnił samobójstwo.

Lew na ulicach Łucka Przechadzka zbiega z cyrku

Do Łucka zjechał na występy cyrk Korona-Hergota. Jako ostatni punkt programu przedstawienia miał być pokaz tresury lwa, z ogrodu zoologicznego w Warszawie.

Doprowadzany przez pogromcę lew przerwał przeszło korytarzyka żelaznego, prowadzącego na arenę i zbiegł tylnym wejściem z cyrku.

Wśród licznie zebranej publiczności powstała chwilowa panika, opanowana natychmiast przez policję.

Publiczność szybko opuściła cyrk, chroniąc się po domach.

Tymczasem zbiegły lew, korzystając z chwilowej swobody, przeszedł spokojnie ulicą T. Hołówki i udał się w stronę łąk miejskich.

Tu po chwilowym wypoczynku w szuwarach, wypłoszony przez przybyłą policję i cyrkowców, „udał się“ spowrotem w kierunku ul. Hołówki, gdzie z łatwością schwytał go pogromca i osadził lwa znowu w klatce

Wybory w Łodzi do Rady Miejskiej

ŁÓDŹ, 11.4. Tel. wł. — Wojewoda łódzki ogłosił w najbliższym czasie, w każdym razie, jak twierdzą, przed 17 b. m. termin wyborów do łódzkiej rady miejskiej. Wybory odbędą się w dniu 27 maja.

W myśl regulaminu wyborcze listy kandydatów należy zgłaszać w ciągu

30 dni od daty rozpisania wyborów, przyczem listy otrzymują numery w miarę kolejności ich zgłoszenia. Na 27 maja wojewoda łódzki rozpisze także wybory do rad miejskich w Kaliszu, Tomaszowie, Zgierzu, Pabjanicach i Piotrkowie. W innych miastach terminy wyznacza starostowie. (Ro)

Dziś i jutro w n-rze Pełna tabela loterii

Krwawe zajścia w Lublinie

Starcie bezrobotnych z policją

Nasz korespondent telefonuje z Lublina:

Ogłoszono następujący komunikat urzędowy:

W związku z rozpoczęciem sezonu robót, subwencjonowanych przez Fundusz Pracy w dniu 3 kwietnia rozpoczął się w Lublinie przydział bezrobotnych na poszczególne odcinki pracy. Wobec prowadzenia robót inwestycyjnych na terenie ca-

łego województwa część bezrobotnych skierowano na prowincję.

W dniu 9 kwietnia b. r. zebrani bezrobotni przed Urzędem pośrednictwa pracy wyłonili delegację, która udała się do starostwa grodzkiego, prosząc o pozostawienie bezrobotnych, obarczonych liczną rodziną w Lublinie, przyjmowanie kobiet do pracy oraz podwyższenie zarobków dziennych.

Starosta grodzki wyjaśnił, że pierwsze dwa postulaty są uwzględnione, zaś co do podwyżki zarobków wyjaśnił, że lepiej dać mniejsze zarobki wszystkim, aniżeli większe mniejszej liczbie.

Po sprawozdaniu delegacji, tłum rozszedł się spokojnie do domów.

W dniu 11 kwietnia b. r., gdy prowadzono w dalszym ciągu rekrutację bezrobotnych, agitatorzy po-

czeli podniecać tłum.

Za namową tychże inne partie bezrobotnych udały się na obiekty, p.acy

zmuszając już zatrudnionych bezrobotnych do porzucenia pracy. Jedynie część bezrobotnych uległa namowom agitatorów.

Starosta grodzki przyjął ponownie delegację bezrobotnych, udzielając szczegółowych wyjaśnień.

Jednakowoż tłum, podżegany w dalszym ciągu przez agitatorów, uderzył rekrutację i zaczął bić szyby w urzędzie i w pobliskich domach prywatnych.

Oddział policji przeznaczony dla ochrony urzędu został obsypany gradem kamieni oraz kul rewolwerowych. W rezultacie tego

ranny został przewodnik policji oraz zastrzelony jeden robotnik. Oddział policji broniąc się przed naporem dwutysięcznego tłumy użył broni, raniąc lekko kilka osób w nogi. Tłum rozjeżdżony został przy pomocy nowego oddziału policji, który użył

pistoletów gazowych. Aresztowano kilkanaście osób. Obecnie w mieście panuje zupełny spokój.

Burmistrz na czele miasta szturmem zdobywa elektrownię we Włodzimierzu

Nasz korespondent telefonuje z Włodzimierza Wołyńskiego:

Spór wynikły pomiędzy dzierżawcą elektrowni miejskiej we Włodzimierzu p. Lakutowiczem a Zarządem Mię-
scim, oddawna już trwający ku utraceniu ludności miasta, przybrał obecnie

zupełnie niezwykły charakter.

Zarząd miejski, działając na podstawie tytułu wykonawczego Sądu Apelacyjnego przystąpił do wykonania wyroku, polecając dzierżawcy opuścić elektrownię

w ciągu 3 dni.

Termin ten przedłużono następnie do dnia 14, by pan Lakutowicz miał czas załatwić wreszcie swoje sprawy związane z likwidacją jego stanowiska. Tymczasem... nie minęły jeszcze trzy

dni gdy Zarząd Miejski w asyście straży pożarnej

wtargnął przemocą na teren elektrowni i objął ją w posiadanie.

Kiedy w wyniku starań dzierżawcy sąd grodzki wydał nakaz tymczasowe go oddania elektrowni w posiadanie pana Lakutowicza i kiedy nakaz ten został wykonany

przy pomocy komornika i policji — dochodzi nagle do niezwykłych zgoła zajść:

Burmistrz miasta, p. Suchorzewski, doprowadzony do ostateczności i mając na uwadze jedynie dobro obywateli — udaje się w asyście ławników i urzędników Magistratu oraz strażaków

do gmachu elektrowni. Towarzyszy im tłum, który

wyłamawszy główną bramę wejściową wpada na teren elektrowni.

Dzierżawca, pobity dotkliwie zostaje sromotnie

wyrzucony na ulicę,

a Zarząd Miejski wchodził powtórnie w posiadanie elektrowni.

Całe miasto Włodzimierz Wołyński z najwyższym napięciem oczekuje ostatecznego rezultatu niezwykłego sporu.

O oślepienie niewiernego kochanka Rozprawa przed Sądem Apelacyjnym

Wanda Morawska, przystojna kobieta lat około 25, stanęła wczoraj przed sądem apelacyjnym w Warszawie, do którego odwołała się od wyroku skazującego ją na 2 lata więzienia za oblanie kwasem solnym b. narzeczonego.

Zamach ten był zakończeniem długotrwałego romansu, jaki Morawska nawiązała ze stołującym się w domu jej rodziców Władysławem Buczkowskim, nauczycielem z Czarnocina.

Kiedy ten ostatni porzucił kochankę dla innej kobiety, Morawska wymierzyła sobie sprawiedliwość, oblewając Buczkowskiego kwasem solnym, powodując strasz-

ne oszpecenie i oślepienie nieszczęśliwca.

Buczkowski zjawił się na rozprawie wczorajszej w towarzystwie żony, tej właśnie kobiety, która była powodem zerwania z Morawską a która nie opuściła go mimo straszego kalectwa.

Choć zaprzestał praktyki nauczycielskiej Buczkowski nie przerwał pracy — studjuje bowiem na uniwersytecie.

Proces przeprowadzono przy drzwiach zamkniętych ze względu na drastyczne szczegóły zeznań obwinionej.

Wyroku jeszcze nie ogłoszono.

Zadęczona i zagłodzona zemdlą w sądzie

Tragedja córki właściciela wędrownego cyrku

Sala rozpraw karnych sądu okręgowego w Sosnowcu stała się w ub. wtorek widowiskiem niezwykłej sceny. W czasie przewodu sądowego, siedząca na ławce młoda dziewczyna zasłabła nagle i zaniem zdążono przyjąć jej z pomocą, ciężko zwała się na podłogę, tracąc przytomność. Na sali zapanało ogólne poruszenie, rozprawa została przerwana, a do zemdlonej dziewczyny, którą wyniesiono, wezwano Pogotowie.

Wkrótce przybył lekarz i chorą, którą zdolano ocucić, przewieziono do szpitala. Jak stwierdził lekarz, nieszczęśliwa straciła przytomność

wskutek wycieńczenia,

toteż po odzyskaniu przytomności, przedewszystkiem nakarmiono chorą.

12 lat więzienia dla truciciela żony

Warszawski sąd okręgowy wydał wyrok na żonobójcę-truciciela, Tadeusza Bledowskiego, skazujący go na 12 lat ciężkiego więzienia.

Skazany przyjął wyrok wybuchem rozpaczliwego płaczu.

Kiedy odzyskała siły do tego stopnia, iż mogła mówić, obecni, a między innymi i przedstawiciele władzy, usłyszeli z ust dziewczyny tak niezwykłą opowieść, że wydawała się wprost fantazją chorego i rozgorączkowanego mózgu.

Dziewczyna podała, że ma lat 18 i nazywa się Irena Drylikowska, jest córką właściciela cyrku wędrownego i ojciec ją tak dręczy, że ostatnio życie z nim stało się nieznosne.

Dziewczyna zrozpaczona, zdecydowana na najgorsze, postanowiła uciec, a kiedy cyrk stanął w małym miasteczku Brzesko pod Krakowem, skorzystała z nadarzającej się sposobności i jedynie w lekkim okryciu zbiegła. Dziewczyna jechała bez celu pociągami w stronę Katowic, będąc jednak w Sosnowcu, odczuła nagle silną i niewytłumaczoną bojaźń, a obawiając się pogoni i ujęcia,

postanowiła przyjąć do sądu.

Przypuszczała, iż w gmachu sądu może się czuć zupełnie spokojna. Do stała się na salę, gdzie spoczęła na ławce. W pewnej chwili uczuła słabość i straciła przytomność. Od dwóch dni już nie jadła, nie miała za co kupić żywności.

Strajk robotników budowlanych w Skierniewicach

Od 23 marca trwa w Skierniewicach strajk robotników budowlanych, którzy domagają się podwyżki zarobków. Dotąd robotnicy ci byli płatni po 4 zł. dziennie. Część przedsiębiorców zgodziła się na żądania robotników, domagających się ustalenia minimalnych płac dla murarzy w wysokości 1 zł,

a dla robotników do 60 gr. za godzinę, pozostali jednak w dalszym ciągu zachowują stanowisko odmowne. W tych warunkach odbyła pod przewodnictwem inspektora pracy dwustronna konferencja nie doprowadziła do pożytecznych wyników i strajk trwa.

Jubileusz dziesięciolecia działalności Banku Polskiego

W miesiącu bieżącym przypada dziesięciolecie rozpoczęcia działalności Banku Polskiego.

W związku z tem, projektowany jest uroczysty obchód, z udziałem przedstawicieli rządu oraz świata przemysłowego i bankowego

Uroczystość będzie połączona z odsłonięciem popiersia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, które zostanie umieszczone nad tablicą pamiątkową, wmurowaną w sali głównej Banku Polskiego.

Jak żyje i czego chce szary człowiek

II. Prawda o życiu w wielkiem mieście

9. Mamy zaszczyt mieszkać w stolicy...

W jednym z poprzednich rozdziałów zamieściliśmy rysunek z wykresem zarobków 250.000 (ćwierć miliona) mieszkańców Warszawy, ubezpieczonych w Kasie Chorych.

Połowa tej cyfry, t. zn. około **125.000 ludzi zarabia do 100 zł. miesięcznie.**

O nich i o ich życiu pisaliśmy dotąd. Teraz zajmiemy się reprezentantami dalszych 70.000 ludzi, zarabiających od stu do dwustu zł. miesięcznie.

Jeżeli olbrzymią, prawie wyłączną większość tej pierwszej kategorii stanowią pracownicy fizyczni, to druga rozpada się po połowie mniej więcej, na fizycznych i umysłowych.

Przeprowadziliśmy kilka rozmów z pracownikami zawodów i stanowisk mieszczących się w granicach tej kategorii pracowników. Dziś powtarzamy dwie. Z ekspedjentem i pracownikiem biurowym.

*
Nasz rozmówca zarabia 120 zł. miesięcznie, jako ekspedjent

co miesiąc, lub dwa. Mężczyzna którego praca kosztuje drożej, gdyż najczęściej jest lub będzie ojcem i żywicielem rodziny, utrzymuje się jeszcze w niektórych „interesach” tylko dlatego, że potrzebny jest tu często wysiłek fizyczny, któremu kobieta nie sprosta. Inaczej jest jednak tam, gdzie praca ekspedjenta choćby najbardziej wyężona i wyczerpująca nie jest jednoznaczna z noszeniem i przestawianiem ciężarów. Tam są już tylko, chętnie pracujące za połowę i ćwierć właściwej płacy — kobiety.

— Jak pan układa sobie budżet przy tych dochodach?

— Mamy pokój i kuchnię, za które płacimy 45 zł. miesięcznie. Około 15 zł. kosztuje światło, gaz, opał. Reszta, to znaczy połowa, musi wystarczyć na jedzenie, odzienie dla pięciorga osób, na kształcenie dzieci i wszystkie nasze przyjemności. Dodawać chyba nie potrzebuję, że w tych warunkach żadnych oszczędności się nie robi.

Zaś jakaś, nie daj Boże, choroba albo inne niespodziewane nie-

szczęście wywraca wszystko do góry nogami i człowiek wogóle nie wiedziałby, co ma robić. Najgorsza zaś może w tem rzecz, to ta beznadziejność egzystencji. Czy może się coś poprawić? Nie wiem, może być tylko gorzej..

— Cóż więc czynić, by było lepiej?

— Co czynić? Zamiast odpowiedzi, która pewno jest trudna i dla wielu mądrzejszych oedemnie, opiszę może takie drobniaki z którymi się stykam w swojej pracy codziennie. W naszym sklepie kupuje towary bardzo do bra klientela. Nawet dyplomacja. Znamy tych klientów dobrze. Biorą tu naprzykład do jednego domu w sąsiedztwie. Codziennie. Proszę mi wierzyć, że nie sam obiad, czy kolacja, ale tylko dodatki do tego obiadu w postaci owoców, kawioru, zakąsek różnych kosztują dziennie więcej, niż wszystkie obiady, jakie ja z żoną i dziećmi zjem w dwa miesiące. Nie mówiąc już naprzykład o winach. Wino, które tam często „pęka” jednego dnia — to moja pensja miesięczna, albo i więcej. Tym klientem jest jakiś fabrykant. Ale mamy takich więcej... Jeśli więc mnie, który mam co jeść, mam pracę i „żyję dobrze”, takie rzeczy rażą, coż ma powiedzieć i co ma czuć człowiek bezrobotny, głodny, człowiek który marzy o tem, by mógł

choćby najtańszy, najprostszy, ale codzienny zjeść obiad?..

*
— Nominalnie mam 200 zł. miesięcznie. Po odciążeniu różnych świadczeń i składek, pozostaje około 180 zł. Dwa pokoje z kuchnią kosztują 80 zł. 100 zł. stanowi o stopie życiowej mojej żony i dziecka.

Na co można sobie pozwolić? Przy oszczędnym życiu głodni nie jesteśmy. W. mocno wytar-

tem lub nicowanym garniturze, ale w czystym kołnierzyku do biura przychodzę. Żonie i dzieciom także na skromne sukienki starczy. Ale to wszystko. Dosłownie. Nic więcej.

Bo gdybyśmy sobie bez przesady, kupili dwie książki miesięcznie, poszli raz do teatru, lub dwa razy do kina —

budżet domowy napięty jak cięwa luku -- pęknie

Mogę z ołówkiem w rękę wyliczyć — że to najszczersza prawda. Mieszkamy więc w Warszawie i żyjemy tak, jak w jakiejś wsi lub miasteczku. Śmieci ogarnia czasem smutny, gdy na si krewni z Zamościa, zazdroścza: „Mieszkacie w stolicy! Ilez tam przyjemności i rozrywek!!”

Rozrywek... Trudno przecież tym ludziom wytłumaczyć, że można mieszkać w stolicy, być „inteligentem”, mieć posadę urzędniczą i równocześnie drzeć albo namyślać się, przed kupnem każdego biletu tramwajowego za 25 groszy, bo i te robią różnicę.

— Jak ja naprzykład moge pójść z żoną do kina albo do cukierni, skoro na obiad, śniadanie i kolację mamy dwa złote? Chyba, że tego dnia wogóle jeść nie będziemy a zrobimy sobie tylko taką przyjemność. Bo na czemś innym, to już naprawdę oszczędzać nie można.

Choćbym chciał, nie pozwolą mi pracować w biurze bez krawata i kołnierzyka...

Nasz rozmówca, p. J. O., jest pomocnikiem buchaltera. Ma ukończoną Wyższą Szkołę Handlową. Innemi słowy poświęcił kilkanaście lat swego życia na studia, które mu dały taką właśnie byt i taką egzystencję...

Poglądy swoje na „kryzysowe” bolączki, streszcza dość oryginalnie. „Dawniej ludzie dzielili się na t. zw. pasożytów i na wyzyskiwany proletarijat. Dziś ten proletarijat rozmnożył się nie słychanie, choć ani wykształceniem ani zewnętrznie od owych pasożytów nie różni się. A pasożytów jest temsamem coraz mniej. Może się i ta reszta roztopi w morzu nędzy i ubóstwa jakie swoją polityką kapitalizm stworzył. Kto wiatr sieje, wiatr zbiera — mówi przysłowie.

Kto zaś sieje nędzę, zbierał dotąd bogactwo.

Jest to więc objaw przeciwny prawom natury i mądrości przysłów ludowych... Miejmy nadzieję, że one właśnie będą miały „ostatnie słowo”..

H. O.

Warszawskie mieszkanie.

w wielkim sklepie spożywczym. Ma na utrzymaniu żonę i troje dzieci. Oto co nam mówi o swojej pracy i warunkach życiowych:

— Stosunkowo jestem jeszcze jednym z lepiej wynagradzanych pracowników mojej branży. Bezrobocie i niebawala wzrost konkurencji kobiet sprawiły, że coraz cięższe jest i coraz cieżniej. W r. 1925-tym, jako bardzo młody pracownik zarabiałem dwa razy tyle, co dzisiaj. Teraz redukcja płac grozi nam

Warszawskie mieszkanie.

Spisek oficerski w Rumunii Dynamitem chcieli wysadzić w powietrze katedrę w czasie nabożeństwa rezurekcyjnego Przypadek ocalił króla Karola i członków rządu

WIEDEŃ, 11. 4. Według wiadomości otrzymanych dziś rano z Bukaresztu, władze rumuńskie wykryły szeroko rozgałęzione i opracowane w najdrobniejszych szczegółach sprzysiężenie przeciwko królowi, najbliższej jego rodzinie i członkom rządu.

Spiskowcy, na których czele stał pułk. Prekup, zamierzali w nie dziele dn. 8 b. m., t. j. w pierwszy dzień Wielkiejnocy starego stylu wysadzić w powietrze katedrę w Bukareszcie w czasie uroczystego nabożeństwa, na którym mieli być obecni król z rodziną, rząd oraz szereg dostojników państwowych.

W tym celu zamierzano umieścić w podziemiach katedry w nocy z soboty na niedzielę dwie skrzynie dynamitu, którego eksplozja nie tylko zamieniłaby w gruzy całą świątynię, lecz wyrządziłaby olbrzymie spustoszenia w dzielnicach miasta, otaczającej katedrę.

Na ślad spisku naprowadziło władze zeznanie sierżanta 83 pułku piechoty w Cluj nazwiskiem Saviana, który w piątek 6 b. m. zameldował swemu dowódcy, że z polecenia kilku wyższych oficerów w Bukareszcie dostarczyć ma do stolicy dwie skrzynie materiałów wybuchowych. Pułkownik po rozumiał się z władzami przełożonymi i polecił sierżantowi wykonać dane mu zlecenie. Śledzony przez agentów policji tajnej i żandarmerji sierżant w umówionym czasie zawiózł skrzynie z dynamitem do wskazanego mu zakonu spirowanego lokalu w Bukareszcie. Po chwili zgłosił się do lokalu pułk. Nicoara w towarzystwie dwu ludzi, którzy po upływie kilku minut wyszli, niosąc przywiezione skrzynie. W tym momencie zostali oni aresztowani.

Wzięty w krzyżowy ogień pytań pułk. Nicoara wydał pozostałym uczestnikom spisku, wśród których oprócz wspomnianego pułk. Prekupa znajdowali się pułk. Grigory, gen. Schmidt, szef departamentu lotnictwa w ministerstwie wojny, pułk. Patraulia, pewien ka-

Dopiero w sobotę zapadnie wyrok w Łucku

LUCK, 11. 4. Proces komunistyczny w Łucku dobiega końca. Po przemówieniach obrońców, trybunał udzielił oskarżonym ostatecznego słowa. Pierwszy przemawiał oskarżony Pawlyk, któremu przewodniczący po kilkakrotnych bezskutecznych upomnieniach był zmuszony odebrać głos. Po Pawlyku zaczęli przemawiać pozostali oskarżeni.

Dziś dalszy ciąg ostatecznego słowa oskarżonych. Wyrok będzie ogłoszony prawdopodobnie w sobotę.

pitany żandarmerji, dwu braci Prekupa i kilku studentów, których zadaniem miało być wywołanie paniki w mieście bezpośrednio po zamachu i zorganizowanie demonstracji młodzieży za wprowadzeniem rządów dyktatorskich.

BUDAPESZT, 11. 4. Dzienniki

Genewskie rozmowy na temat rozbrojenia

GENEWA, 11. 4. Prezydium Konferencji rozbrojeniowej zebrało się dziś po południu pod przewodnictwem Hendersona.

Otwierając posiedzenie, przewodniczący wygłosił dłuższe przemówienie, w którym oświadczył, że chociaż dotychczas nie osiągnięto porozumienia co do szeregu

ważnych punktów, nie nie pozwala przypuszczać, że nowy wysiłek nie da rezultatów.

Reasumując dyskusję, przewodniczący zaproponował, by komisja główna zebrała się 23 maja.

Propozycję przewodniczącego przyjęto i posiedzenie zamknięto.

Długi przedrewolucyjne utrudniają rokowania sowiecko-ameryk.

MOSKWA, 11. 4. Wedle wiadomości z kół amerykańskich, sowiecko - amerykańskie rokowania finansowe stanęły na martwym punkcie. Strona sowiecka kategorycznie odmawia przyjęcia jakichkolwiek konkretnych zobowiązań

w sprawie długów przedrewolucyjnych.

Wszelkie projektowane na wielką skalę sowiecko - amerykańskie transakcje handlowe, wedle tychże doniesień, wstrzymano do czasu osiągnięcia zasadniczego porozumienia.

Tylko duchową bronią chcą walczyć Niemcy o -- Wschód

BERLIN, 11. 4. Według doniesień prasy niemieckiej, odbyło się w Gelsenkirchen manifestacyjne zgromadzenie na rzecz „niemieckiego Wschodu“.

W czasie zgromadzenia wygłoszono szereg przemówień. Nad-

burmistrz miasta Boehmer oświadczył, że zawarcie paktu między Niemcami a Polska winno być dla całego świata niedwuznacznym dowodem, iż Niemcy chcą prowadzić walkę o Wschód nie środkami wojennymi, lecz bronią duchową.

4 chłopców rozszarpał wybuch pocisku artyleryjskiego

BARANOWICZE, 11. 4. We wsi Wołochwa, gminy jastrzebskiej, dzieci znalazły w rowie pocisk artyleryjski, który wskutek nieostrożnego manipulowania eksplodował, zabijając 8-letniego Leona Zapruskiego i jego o rok

młodszego brata Stanisława, zaś Władysława Zapruski lat 10 i Teodor Dziekaniuk lat 10 zostali ciężko ranni.

Po przewiezieniu do szpitala w Baranowiczach, zmarli oni również wskutek odniesionych ran.

Zemsta za córkę 8 lat szukał go po świecie...

PARYŻ, 11. 4. Tel. wł. — Wczoraj na jednej z najbardziej ożywionych ulic Paryża rozległy się strzały rewolwerowe. Strzelał jakiś starzec do młodego stosunkowo, elegancko ubranego człowieka, który otrzymawszy kilka śmiertelnych postrzałów, padł martwy na ziemię.

Sprawca, nie stawiając oporu, pozwolił się aresztować.

Jest on Belgiem, przybył do Paryża specjalnie z Antwerpii, poszukując zięcia, aby na nim wywrzeć zemstę za śmierć córki. Przed 8 laty podczas sprawy sądowej zięć jego zastrzelił swą żonę, za co skazany został na 4 lata więzienia, a później ulaskawiony. Starzec szukał go po całej Belgii i Francji przez 8 lat. Dopiero wczoraj znalazł go na ulicach Paryża i zastrzelił.

tutejsze donoszą z Bukaresztu, że spiskowcy zamierzali — po szczęśliwym przeprowadzeniu zamachu — obwołać dyktaturę wojskową.

Ogółem aresztowano dotąd w Bukareszcie, Sinaja, Cluj i w Besarabii — 120 osób.

Akcja policji rozpoczęła się w nocy z soboty na niedzielę. W jednym z kościołów bukareszteńskich urzędnicy policji kryminalnej aresztowali kilkunastu oficerów, poczem obsadzili wszystkie hotele bukareszteńskie, w których mieszkali oficerowie.

—000—

Boże Ciało w Krakowie spędzi P. Prezydent Rzplitej

KRAKÓW, 11. 4. Nadeszła tu dziś wiadomość, że P. Prezydent Rzeczypospolitej wyraził chęć przyjazdu do Krakowa na uroczystość Bożego Ciała.

Procesja odbyłaby się w tym wypadku z niebywałym przepychem, przyczem część jej uczestników wystąpiłaby w starodawnych strojach krakowskich.

B. inspektor policji w spółniem Stawiskiem

PARYŻ, 11. 4. Po przesłuchaniu przed sędzią śledczym, aresztowano dziś b. inspektora policji Digoin, który współdziałał ze Stawiskim, jako jego detektyw prywatny.

Digoin umożliwił Stawiskiemu zastaw biżuterji za 10 milionów franków, podczas gdy faktyczna ich wartość wynosiła najwyżej 2 miliony.

Digoin osadzono w więzieniu Sante w Paryżu.

W eści giełdowe

Warszawa, 11. 4. 1934.

Na giełdzie spokój i cisza, małe zainteresowanie i słabe obroty. Dolar prywatnie notowano 5.28, N. Jork — kabel 5.29 1/4, Bank Polski płaci nadwyżkę za dolary 5.26.

BANKNOTY

Marka niem. 206.50.

METALE

Rubel złoty 4.65, Dolar złoty 9, Rub. srebrny 1.43, Sr. bilon ros. 0.68.

DEWIZY

Berlin 209.75, Belgia 123.90, Holandia 358.45, Londyn 27.40, Paryż 34.93 1/2, Praga 22.02, Szwajcaria 171.42, Włochy 45.58.

PAPIERY LOKACYJNE

3 proc. poz. bud. 43.65, Dolarówka 53.50, 5 proc. poz. konw. 61.50, 5 proc. poz. kol. 57.75, 6 proc. poz. dol. 72.75, 7 proc. poz. stab. 57.88, 4 proc. poz. inw. 107.75, Diltton 83, Śląsk 63.50, Małopolska 63.50, 7 proc. LZZ dol. 32.75.

Delegacja na konferencję węglową ustalona Polsko-angielskie rokowania w Londynie

Na wczorajszym posiedzeniu komitetu wykonawczego polskiej konwencji węglowej ustalono datę londyńskich rozmów w sprawie porozumienia węglowego polskiego i angielskiego przemysłu węglowego na 18 b. m.

Z ramienia polskiego przemysłu węglowego wyjedzie delegacja, składająca się z 8-miu osób z przewodniczącym dyrektorem konwencji, Cybulskim, na czele. Delegacji towarzyszyć będzie delegat Unji przemysłu górniczo-hutniczego i konwencji węglowej w Warszawie, były minister Olszewski.

Delegacja składać się będzie z pięciu członków z ramienia górnośląskiego przemysłu węglowego,

oraz dwu członków z ramienia przemysłu węglowego z Zagłębia. Skład osobowy delegacji został już zakomunikowany do Anglii.

Przypuszczalnie delegacji towarzyszyć będzie z ramienia ministerstwa przemysłu i handlu dyrektor departamentu górniczo-hutniczego, inż. Czesław Peche.

Jak się dowiadujemy, licencja wydobywania węgla na zbył w kraju wynosi na kwiecień 700 tysięcy ton. W porównaniu z miesiącami ubiegłymi oznacza to poważną niżkę wydobywania.

Spadek ten tłumaczy się zakończeniem sezonu zimowego.

Staneła praca na kop. „Szczęście Luizy“

Nowy cios dotknął wczoraj robotników kop. „Szczęście Luizy“ w Szopie nicach, których losem zajmowali się ostatnio bardzo często, z racji stałego krzywdzenia tych ostatnich przez zarząd kopalni.

Spowodu uszkodzenia zużytego i zdezelowanego urządzenia wyciągowego

a tem samem niemożności zjeżdżania do pracy wprowadził zarząd kopalni z dniem onegdajszym świętówki.

Do czasu skutecznego naprawy, co potrwa zapewne kilka dni, zamarło życie

na tej kopalni.

W związku z ostatnim zatargiem w sprawie zalegania z wypłatą zarobków robotniczych interwenjował na

Włamanie na zamówienie Sensacyjne zeznanie herszta złodzieiów

Przed sądem okręgowym w Katowicach, któremu przewodniczył dr. Kowalski, odbyła się rozprawa w sprawie głośnego włamania, jakie miało miejsce 13 lutego b. r. do składu obuwia Icka Taubmanna w Siemianowicach, gdzie łupem sprawców miał paść towar wartości 5 tys. zł.

Wkrótce miało miejsce drugie włamanie i wówczas włamywacze mieli zabrać towar wartości 1500 zł. Szkody pokrywało ubezpieczenie.

W toku dochodzeń policyjnych rychło ujeto szajkę złodzieiów, która mimo swego młodego wieku składała się z osobników wielokrotnie karanych, z Robertem Wilczkiem (13 razy) i Donanem Gruszką (3 razy karany przez sądy w Lipsku i Szczecinie), na czele.

Na wczorajszej rozprawie sądowej przy przesłuchaniu oskarżonych nastąpił niezwykle sensacyjny zwrot.

Główny oskarżony, Wilczek, kategorycznie bowiem stwierdził, że do

rzecz pokrzywdzonych sekr. Związku Zawod. Górników ZZZ. p. Feliks. Jak należy wnosić z solennych przyrzeczeń kierownictwa, zamierza kopalnia

najdalej w poniedziałek przyszłego tygodnia wypłacić zaległe zarobki pracownice.

Znając już zarząd kopalni z podobnych metod, żywymy słuszną obawę, iż przyrzeczenie to

pozostanie tylko przyrzeczeniem, a wynędzniali i wykorzystywani robotnicy doznają jeszcze raz

przykrego rozczarowania.

Oby tak nie było...

Życzymy robotnikom wytrwania, zaś w oznaczonym terminie obstawiania przy swych żądaniach.

Robotnicy, nie dajcie sobą pomiatać!

włamania został namówiony przez kiereownika sklepu, Szymona Fiszera, który w ten sposób zamierzał uzyskać wysoką premję asekuracyjną, towar bowiem przedstawiał raptem wartość 300 złotych.

Namówiony przez Fiszera, Wilczek dokonał włamania wspólnie z Gruszką, Karolem Kurbaną i Maksymilianem Nierawikiem. Skradzione obuwie ukryli w mieszkaniu Teresy Kubkowej.

Mimo ujawnienia tej sensacyjnej okoliczności sąd po przesłuchaniu kilku świadków skazał Wilczka i Gruszkę na karę po 9 miesięcy, zaś Kurbana i Nierawika po 6 miesięcy więzienia. Kubkową oraz niejakiego Mike, uwolniono z braku dowodów winy.

Sędzia prowadzący rozprawę, polecił Wilczkowi wystosować o ujawnionym przez siebie fakcie doniesienie do prokuratury, która przeprowadzi dochodzenie i pociągnie do odpowiedzialności Fiszera.

Uwolnienie oskarżonego o wsółdział w napadzie bandyckim

W sądzie okręgowym w Król. Hucie odbyła się rozprawa przeciwko Karolowi Hedzie z Orzegowa, obwinionemu o pośredni udział w krwawym napadzie rabunkowym na sklep Grycowej oraz zabójstwo jej 18-letniego bratanika, dokonanym przez skazanych wyrokiem

sądowym na śmierć, a następnie ułaskawionych bandytów, Kapicę, Ittnera i Tronta.

Oskarżenie zarzucało mu informowanie bandytów o warunkach materialnych Grycowej.

Sąd nie dopatrywał się winy i uwolnił oskarżonego.

H tlerowcy profanują obrazy święte Oburzające zaiscie w Wielkich Strzelcach

W czasie odbywającego się w Wielkich Strzelcach na Śląsku Opolskim, zjazdu hitlerowskiego zakwaterowano czterech delegatów w bytomskiej S. A. Standarte 156 w domu rodziny polskiej, niejakiego Juretki w Bormutowicach.

Nad ranem jeden z kwaterowanych hitlerowców zajął wiszący na ścianie obraz ze św. Janem Kantym, pod któ-

rym znajdował się napis: Św. Janie Kanty, Patronie młodzieży śląskiej, módl się za nami i wymiśł go wespół z towarzyszkami z wielkim krzykiem i hałasem przed karczmę, gdzie dokonali zniszczenia, rozrzucając szczątki po ziemi.

Wypadek ten nie wymaga komentarzy.

Tragiczny koniec pośpiechu Atak serca w drodze do szkoły

Z Tarnowskich Gór donoszą: Tragiczny wypadek zdarzył się wczoraj rano na dworcu kolejowym w Radzionkowie.

15-letni Reinhold Kowolik, uczeń gimnazjalny, biegnąc do mającego już odejść pociągu do Tarnowskich Gór, gdzie uczęszcza do szkoły,

padł ze zmęczenia na ziemię i w chwilę potem, skutkiem udaru serca, zmarł.

Zgon stwierdził dr. Pietrzyk. Wypadek wywołał wśród licznie zebranych robotników i rówieśników silne wrazenie.

Zycie za 100 pomarańczy Tragiczna stawka przemysłnika

Z Szarleja donoszą: W ubiegły wtorek późnym wieczorem obok kapliczki przy torze kolejowym Szarlej — Piekary, zatrzymał strażnik graniczny z placówki Szarlej, zawodowego przemysłnika, 33-letniego Piotra Saracha z Szarleja, Mickiewicza 7E, z przemysłonemi z Niemiec 100 pomarańczami.

W czasie doprowadzania Saracha na placówkę straży granicznej ten wyrwał się i zaczął uciekać. Kiedy kilka-

kratne wezwanie do zatrzymania nie poskutkowało padły strzały, przyczem Sarach został zraniony ciężko w brzuch.

Ciężko ranny przemysłnik nie pozwolił się włożyć na nosze i skopał strażnika oraz sanitariuszów, a przewieziony wkońcu do szpitala w Szarleju w wyniku odniesionej rany zmarł wczoraj rano.

Awanturniczy żebrak wyłudzone pieniądze obracał na wódkę

Prawdziwą plagą mieszkańców Lipin i najbliższych miejscowości jest niej. Paweł Krzypek, uchodzący za zawodowego żebraka i włóczęgą, upija się bardzo często do nieprzytomności i wówczas staje się niebezpieczny dla otoczenia.

Ludzie spotykający Krzypkę w takim stanie omijają go jak zarazę, zaś kupcy, których sklepy chętnie odwiedza, nie mają poprostu odwagi odmówić mu datku, gdyż w razie przeciwnym rozbija szyby w oknach lub niszczy, co mu tylko wpadnie pod ręce.

Ostatnio, będąc w stanie podchmielonym, zjawił się Krzypek w składzie spółdzielni „Naprzód“ w Lipinach i o-

świadczył, że nie wyjdzie, dopóki nie otrzyma jałmużny. Kiedy kierownik stanowczo odmówił oświadczając, że pijaków nie może wspierać, obsypał go Krzypek stekiem obelżywych i nie nadających się do powtórzenia wyzwisk, a następnie wybił szybę w oknie wystawowem.

Następnie w chwilę potem zjawił się Krzypek w restauracji Stebla i posługując się otwartym nożem, pobił dotkliwie jednego z gości, mianowicie niej. Szolca, którym skolei musiał zapiekiować się lekarz.

Wreszcie kres ekscesom opoja położyła policja, która zatrzymała go w areszcie do wytrzeźwienia.

Za awantury i groźby odpowie Krzypek w sądzie, dokąd policja skierowała przeciwko niemu doniesienie.

Banda głośnego Siwca stanie wkrótce przed sądem

Z Rybnika donoszą: Prokurator wydziału zamiejscowego sądu okręgowego w Rybniku, wygotował akt oskarżenia przeciwko członkom bandy głośnego bandyty Siwca, straconego wyrokiem sądu doraźnego, za zabójstwo posterunkowego Fojcika.

Rozprawa została wyznaczona na 20 b. m. na godz. 9 rano.

Na ławie oskarżonych zasiądzie matka straconego bandyty, Ludwi-

ka Siwcową, Ferdynand Siwiec, brat bandyty, oraz Waldemar Szczepanik, jako główni oskarżeni.

Pozatem odpowiadać będą za współudział Jan Borek, Ryszard Szymeccki, Teresa Lelek, Franciszek Wrana, Emil Wypchoł i Fryderyk Tłuczykont oraz 10 osób oskarżonych o paserstwo.

Proces będzie w Rybniku i okolicy zrozumiałe zainteresowanie.

Wyprawa na meliny złodziejskie Wódz szajki aresztowany, współnicy zbiegli w góry

Z Bielska donoszą:

W wyniku przeprowadzonej obławy przez policję komisariatu miasta Bielska oraz policję państwową w Białej, wykryto meliny złodziejskie, w których były zdeponowane łupy, pochodzące z ostatnich kradzieży mieszkaniowych na terenie

Starego Bielska, Wapienicy i Mikuszowic.

Herszt złodziejskiej szajki, która na tych terenach od dłuższego czasu grasowała, 29-letni Franciszek Stenc, został aresztowany, za współnikami zaś jego, którzy zbiegli w góry, zarządono pościg.

Krwawa bójka w sądzie Świadek pobity za niekorzystne zeznania

Ubiegłego przedpołudnia w korytarzu gmachu sądu grodzkiego w Mysłowicach doszło do ogólnej krwawej bójki pomiędzy doprowadzonymi na rozprawę więźniami, z wezwanymi świadkami, i obecnymi w korytarzu widzami.

Bójkę spowodował Emanuel Fritsch wraz ze swą matką, Natalią, który odsiaduje obecnie karę więzienia w Mysłowicach, a którzy

po rozprawie rzucili się na niekorzystnie zeznającego w czasie rozprawy świadka, Leokadę Gwóźdź, którą pobito po głowie.

Tumult z trudem opanowała policja, która równocześnie na polecenie sędziego odstawiła zasadzono doraźnie na 3-dniowy areszt, Fritschowa, do więzienia dla odbycia kary.

Z przyjaciela stał się... brutalnym Podgazowany „galopant” policzkuje narzeczoną

Mieszkaniec Katowic pan Franciszek Lamla (Długa 4), uchodził doniedawna za narzeczonego panny Waleski Gerałczykówny, a to z tej racji, że często widywano go w jej towarzystwie w Król. Hucie, gdzie panna Waleska zamieszkuje (Hajducka 51). Wszystko znalazłoby może zakończenie na kobiercu ślubnym, gdyby nie pewien mankament. Mianowicie pan Lamla był człowiekiem trunkowym, t. j. nie gardził wypitką,

a gdy miał w czubie czuł, że dałby radę samemu Samsonowi...

Stego powodu narzeczeństwo pana Lamli uległo rozluźnieniu a w końcu zerwaniu, naturalnie ze strony obrazonej niewiasty.

Obrazę tę wziął pan Lamla jako nie

takt ze strony exnarzeczonej i zapragnął zemsty.

I postanowienie swoje wykonał w sposób bardzo gruboskórny, nie licujący z powagą i honorem dżentelmena, za jakiego się pan Lamla zwykł podawać.

Dla kurażu wypił pan Lamla kilka czystych wzmocnionych a, gdy czuł się na siłach zapukał skromnie do drzwi swej bogdanki, i skoro się ukazała, przywitał ją

oklaskami... po twarzy

co w następstwie pociągnęło za sobą lekkie zadrażnienie naskórka nadobnej panny Waleski.

Odgłosy policzków i okrzyków bijącego zwabily zbudzonych ze snu sąsiadów, którzy w bieliznie wybiegli na schody, by się przekonać gdzie, kto, kogo i zaco.

Zachowanie się pana Lamli wyprwadziło sąsiadów panny Waleski z równowagi wobec czego zwrócili się do władz o pociągnięcie niespokojnego i niedżentelmeńskiego adoratora do odpowiedzialności sądowej za zakłócenie spokoju publicznego.

Jesteśmy ciekawii ile pan Lamla „wyfasuje” w sądzie...

Bezrobotny stracił obie nogi

Wczoraj w południe na terenie kopalni „Hildebrand” w Nowej Wsi w czasie zrzucania węgla na opał z wagonów wpadł pod przejeżdżający parowóz kolejkii wąskotorowej bezrobotny, niejaki Oszmenda, któremu koła lokomotywy obciely obie nogi.

W stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala spółki brackiej w Bielszowicach.

Listonosz defraudantem

Były listonosz urzędu pocztowego w Wielkich Hajdukach, Walter Skiba, od powiadał wczoraj przed sądem okręgowym w Katowicach za przywłaszczenie kwoty zł. 120, powierzonych mu przez urząd dla doręczenia mieszkańcowi Hajduk, Alfredowi Ziembie.

Oskarżony przyznał się do winy, wyjaśniając, że przestępstwo dopuścił się z nędzy. Skibę zasadzono na 6 miesięcy więzienia.

Złamana noga na arenie

Z Tarnowskich Gór donosi (W): W czasie odbywających się na sali restauracji p. Feliksa w Rybnej zapasów uległ wypadkowi złamania lewej nogi jeden z uczestników zawodów Antoni Swatek. Przeciwnikiem jego był w krytycznej chwili Józef Kulisz z Radzionkowa. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez lekarza ofiarę zapasów powierzono opiece domowej.

Inkasant - Krętacz zdefraudował 1600 złotych

Inkasant fabryki farb „Sigma” w Welnowcu, mjr. Horowicz z Katowic, przywłaszczył sobie zainkasowaną za dostarczony towar gotówkę firmy w wysokości 1600 zł. na szkodę właściciela fabryki Siegreicha.

Na wczorajszej rozprawie przed sądem okręgowym Horowicz sprytnie się tłumaczył, iż należność została przezeń pokryta weksłami, które zostały puszczone w obieg.

Przesłuchani jednak świadkowie, Siegreich i kierownik fabryki dr. Prosper zeznali, że oskarżony dopiero po wystosowaniu doniesienia do policji okazał chęć ugody. Podczas sądu rabinackiego, jaki naskutek tego miał miejsce, oskarżony starał się również wykryć od pokrycia szkody.

Sąd skazał wobec powyższego Horowicza na 4 miesiące aresztu.

Atak żelazną laską na gości weselnych

Z Rybnika donoszą:

Ubiegłego wieczora w czasie zabawy weselnej na sali Teofila Porwollika w Czernicy doszło do bójki pomiędzy gośćmi weselnymi a 27-letnim Augustynem Burkiem, który z okutą żelazną laską wtargnął na salę i rzucił się na weselnych gości.

Burek został poskromiony przez

SPORT

IMPONUJĄCE WYNIKI AKCJI
W. F. W. KRÓL. HUCIE

Onegdaj odbyło się w Król. Hucie pod przewodnictwem prezidenta Spaltensteina w sali posiedzeń rady miejskiej zebranie miejskiego komitetu W. F. i P. W. w którym wzięli udział przedstawiciele władz, stowarzyszeń i organizacji. Zebranie zagał prezydent Spaltenstein, przedstawiając w dłuższym przemówieniu rozwój wychowania fizycznego na terenie Król. Huty, oraz podkreślając, że celem wychowania sportowego jest podniesienie stanu zdrowotnego wśród młodzieży, wyrobienie jej na zdrowych i dzielnych obywateli państwa.

Skoiei kpt. Bałka w sprawozdaniu swem zaznaczył, że miasto Król. Huta uzyskało w strzelaniach odznak strzeleckich 3.495, zajmując pierwsze miejsce wśród 34 powiatów. Odznak P. O. S. uzyskała Król. Huta 2.691, zdobywając drugie miejsce po Bielsku. W liczbach tych niez uwzględnione są odznaki uzyskane przez wojsko i młodzież szkolną. Skoiei mjr. Sobol wreczył legitymacje dekorowanym odznaką komendancją P. W. oraz dyplomy za najlepsze wyniki w strzelaniu. Na zebraniu dr. Matoga wygłosił referat o wpływach ćwiczeń wychowania fizycznego i P. O. S. na zdrowotność.

GÓRNY ŚLĄSK — KRAKÓW

W związku ze spotkaniem między miastem Śląsk — Kraków, które się odbędzie w nadchodzącą niedzielę w Królewskiej Hucie na boisku A. K. S-u, p. kapitan Śl. O. Z. P. N. wystawił następujący skład: Kurek, Michalski, Kacy, Moczko, Badura, Zorzycki, Piec, Kessner, Herisch III, Pytel, Wodarz, Rezerwowi, Mrozek, God, Wostal, Kania i Cyganek.

Zastrzeżenia muszą budzić tutaj Pytel i Moczko.

O ile chodzi o przynależność klubowa poszczególnych zawodników, to Ruch (5), Naprzód (3), Śląsk i Dąb po dwu oraz I. F. C., Czarni, Amatorski i Wawel po jednym.

Przynajmniej tej zmiany jest słaba forma obydwu graczy F. C. Miejsce Herischa w ataku załmie Krug (Pogoń).

ZE SPORTU ROBOTNICZEGO
R. K. S. „Gwiazda” (Borki) — Ż. K. S. (Sosnowiec) 5:0.

Robotniczy Klub Sportowy „Gwiazda” w Borkach gościł na swem boisku drużynę Ż. K. S. z Sosnowca, z którą dzień przedtem przegrał w Sosnowcu 2:0. Rewanż rozegrany w niedzielę przyniósł zatem zasłużone zwycięstwo drużynie robotniczej.

R. K. S. „TUR” (Mysłowice) — R. K. S. „Sila” (Janów) 4:1.
Mecz zakończył się zastrżonym zwy

obecnych posterunkowych policji pałkami gumowymi i wyprowadzono na ulicę, gdzie awanturował się dalej. Obrzucił on kamieniami okna, wybijając szyby i raniąc w głowę niejaką Jadwigę Koczyk.

Wobec powyższego Burka przytrzymano i osadzono w miejscie policyjnym.

cięstwem Mysłowiczian.
R. K. S. (Hajduki Wielkie) — R. K. S. „Przyszłość” (Dąb) 4:4 (3:2).

RKS. Przyszłość — Dąb gościł mistrzowską drużynę RKS. W. Hajduki. Gra drużyn ostra jednakże fair i ambitna po obu stronach. Bramki zdobyli dla Dębu Mucha 2, Rygol 1 i Lukasz 1. Rezerwy powyższych klubów rozegrały przedmec, który zakończył się 2:1 na korzyść Hajduk.

R. K. S. „Sila” (Giszowice) — Fryzjerski R. K. S. (Katowice) 4:1 (1:1).

Fryzjerski RKS. Katowice bawił na swym pierwszym występie w Giszowcu, przegrywając z lepiej zgraną od siebie drużyną Giszowca. Gra naogół ładna i fair. Drużyna fryzjerów cierpi na brak zgrania, ma jednak bardzo dobre jednostki i może przy rozgrywkach o mistrzostwo odegrać poważniejszą rolę. Rezerwy rozegrały przedmec, który zakończył się zwycięstwem Giszowca 4:1.

R. K. S. Zagłębie (Dąbrowa Górnicza) — R. K. S. „Wolność” (Katowice III) 7:3.

Drużyna RKS. „Wolność” bawiła w Dąbrowie Górniczej, gdzie spotkała się z drużyną Zagłębia, której uległa za służenie, bowiem oczęściowo zlekceważyła sobie rutynowaną drużynę Zagłębia, zabierając ze sobą 4 rezerwowych.

Zawody zapasnicze Kraków — Śląsk

Jeszcze nie przebrzmiało echo spotkania zapasniczego Morawska — Ostrawa — Śląsk, a już zaprosił Zarząd Śl. OZA reprezentację Krakowskiego Okręgowego Związku Atletycznego dla rozegrania meczu rewanżowego w zapasach. Zawody odbędą się w niedzielę, 15 bm. o godz. 17 w Kochłowicach (sala p. Rekusa). Kpt. związkowy ustalił na wspomniany mecz następującą reprezentację: waga kog. — Stefan, waga piórk. — Kucharczyk, waga lekka — Breitkopf, waga półsr. — Mainka, waga śred. — Błażyca, waga półciężka — Gwóźdź, waga ciężka — Jarzulek.

Z ostatniego meczu, który odbył się w Krakowie, Śląsk wyszedł zwycięsko. Organizację zawodów powierzono Zarz. KS. „Samson” w Kochłowicach.

Defraudant z kasy pogrzebowej

Za zdefraudowanie z kasy pogrzebowej kopalni „Śląsk” sumy około 2 tys. zł. został skazany przez sąd okręgowy w Król. Hucie funkcjonariusz tej kasy, Franciszek Hempel na 8 miesięcy więzienia

Uchwały komisji rolnej Sejmu śląskiego

Na wczorajszym posiedzeniu komisji rolnej sejmu śląskiego obradującej pod przewodnictwem posła Pałarczyka (BB) przyjęto w drugim i trzecim czytaniu nowelę do ustawy o śląskim funduszu melioracyjnym oraz ustawę o zwalczaniu szkodników i chorób roślin oraz drzew.

Więzienie za działalność wywrotową

W dniu wczorajszym odbyła się rozprawa przed sądem okręgowym w Król. Hucie o działalność wywrotową przeciwko Włodzimierzowi Aleksandrowi Kurtowi Rostenowi, Franciszkowi Pieczce i Emilowi Bujaszkowi.

W wyniku przewodu sądowego Aleksandrowi i Pieczce byli karani za działalność wywrotową, pierwszy 6-letniem, a drugi 2-letniem więzieniem.

Aleksandrowi i Pieczce byli karani za działalność wywrotową, pierwszy 6-letniem, a drugi 2-letniem więzieniem.

„Inkasant” bez upoważnienia

Policja w Król. Hucie otrzymała wiadomość od pana Ludwika Nigela, kierownika ruchu w Katowicach (Słowackiego 18) o pewnym oszustwie niej. Pawła Droht z Król. Huty (Katowicka 54), który powołując się na donoszącego wyłudził podstępnie pewną kwotę pieniężną od Zygmunta Kolby, mistrza krawieckiego (Słowackiego 18).

Jak wynikało z opowiadania Kolby oświadczyć miał oszust, że został przyślany do niego w sprawie pożyczki przez Nigela i że czyni to na wyrażne jego życzenie.

W policji ustalono, że Droht nie cieszy się dobrą opinią i jest niejedyn już raz notowany w kartotekach przestępców

Dodatek kobiecy

Najmniejsze mieszkanie

Naogół nie przywiązujemy dostatecznej wagi do naszych mieszkań, a przecież w mieszkaniu spędzamy większą część swego życia. Z tego też powodu winniśmy dbać, by było ono czyste, zdrowe i tak urządzone, żeby każdy z jego mieszkańców czuł się w nim dobrze i wracał do niego radośnie.

Im obszerniejsze mieszkanie, im większymi rozporządzamy środkami na jego utrzymanie, tem łatwiej oczywiście cel ten osiągnąć. O wiele trudniej uczynić to w jednonożowym lub jednoizbowym mieszkaniu, a przy dzisiejszych ciężkich czasach i małych zarobkach często musimy się takim właśnie zadowolić.

Nie łatwo wtedy pogodzić potrzeby domowników. Trzeba dla wszystkich spanie obmyśleć i pomieścić rzeczy. W tym samym pokoju odbywać się przecież musi gotowanie, pranie, szycie, odrobienie lekcji, a także powinno znaleźć się miejsce, w którym ci, którzy przychodzą do domu po pracy mogliby spokojnie odpocząć.

Jak urządzić możliwie najwygodniej i najpraktyczniej takie właśnie jednoizbowe mieszkanie?

Przedewszystkiem dążyć musimy do tego, by wyglądało jasno i było czyste. W tym celu ściany trzeba malować jasnymi kolorami lub bielić. Ciemne barwy zmniejszają pozornie rozmiary mieszkania i czynią ponury nastrój. Tape ty jak i duża ilość zawieszanych na ścianach obrazków, pocztówek, fotografii utrudniają utrzymanie czystości i sprzyja mnożeniu się robaćci, które jest plagą mieszkańców.

Okien nie należy zawieszać ciężkimi, mocno siadłowanymi firankami, które tamują dostęp światła i powietrza, winny one być cienkie, lekkie i zawieszane na kółkach, aby je można łatwo ściągnąć i zdejmować do prania.

Nawet jednoizbowe mieszkanie można a właściwie trzeba podzielić na dwie części. Jedną z nich przeznaczamy na roboty gospodarskie.

W pobliżu pieca kuchennego stawiamy, chociażby małą stółkę, obok stołek dość wysoki do zmywania, prania, walfowania i siedzenia przy robocie. Nad stołkiem zawieszamy szafkę lub półkę na produkty i przyrządy kuchenne. Praktyczniejsza jest szafka, która w środku może mieć blaszane szufladki na cukier, mąkę, kaszę i t.p., a na wewnętrznych stronach grzewców zawieszana może na haczykach różne drobne przyrządy gospodarskie. Stołek również może mieć z jednej strony w dole szafkę na pranie.

Kąta do pracy i gotowania nie powinno zastawiać się szafą, by niepotrzebnie nie zaciemniać. Lepiej już miejsce to zasłonić jakąś zawieszoną na drążku zasłoną, o ile jednak kąta ten jest czysto utrzymany, jest to zbyteczne.

O wiele natomiast ważniejszym jest odgrodzenie miejsca przeznaczonego do mycia i ubierania się,

zwłaszcza w licznej rodzinie bardzo wskazane. W tym celu służyć może jakaś zasłona na kółkach przesuwana na drążku przymocowanym w rogu pokoju lub półkolem na ścianie prostej. Można też szafę na rzeczy postawić przy wejściu, tworząc rodzaj przedpokoju, a za nią zrobić kąta do mycia.

W małym mieszkanku największy kłopot stanowi pakowanie różnych rzeczy, ubrań, bucików, pościeli, drobiazgów. Trzeba sobie radzić, jak można. Wielką usługę w takich wypadkach oddają stoliki z podnoszonym wierzchem, umocowanym na zawiasach, w których wnętrzu pomieścić możemy różne rzeczy. To samo zastosowanie mają skrzynki w formie podłuznej ławki, służące do siedzenia, a których podnoszone wieka stanowią doskonały schowek.

Drugą taką bolączką małych mieszkań jest kwestia spania.

Trudno przecież pokój zastawić łózkami. Tu już przechodzimy do drugiej części mieszkania, przeznaczonej do innych zajęć: jedzenia, spania i odpoczynku.

Najpraktyczniej jest zastąpić łóżka tapczanami lub przynajmniej zostawić jedno łóżko, w którym się chowa pościel, zamiast drugie go mieć tapczan, służący w dzień do siedzenia. Reszta „miejsca do spania“ winna być rozkładana na noc i na dzień składana. Mogą to być łóżka polowe lub łóżko na ławkach. Do takich ławeczek przy mocowaniu się zaczepiając o haczyki dwa drążki, połączone grubym płótnem, stanowiącym łóżko.

Bardzo praktyczne są również zamiast stolika do odrabiania lekcji komoda z wysuwaniem blatem, lub stół z podnoszonymi z boków kłapami, który w ten sposób zabiera mało miejsca.

Wiele takich drobnych, a prak-

tycznych udogodnień zrobić mogą sami mężowie nasi, zachęceni przez żony.

Miłe, wygodne, choćby najmniejsze mieszkanie odegrać może ważną rolę w naszym życiu rodzinnym. Wracamy doń z radością po pracy i chętnie spędzamy w nim wolne chwile.

Pokaz takiego wnętrza jednoizbowego urządził ostatnio w Warszawie Związek Pań Domu, a obecnie będzie on wędrownie gościł we wszystkich świetlicach Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet i towarzyszeniem odpowiednich pogadanek.

Dobrze byłoby, gdyby po Warszawie przyszła kolej na miasta i miasteczka prowincjonalne. Taka wędrownica pokazu opisanych tu i wielu innych sprzętów byłaby bardzo pożądana, zobaczywszy je bowiem naocznie o wiele łatwiej byłoby zastosować praktycznie.

Poradnik dla matek

Dziecko nie chce jeść

Chroniczna troska mamusi

Chroniczną troską matek jest brak apetytu u dzieci. Występuje zaś ona w najostrejszych formach w porze obecnej, z pojawieniem się pierwszych ciepłych dni wiosny.

Każda matka chciałaby w swe pociechy wmusić jaknajwiększą ilość możliwie najpożywniejszych pokarmów. Tymczasem organizm dzieci nie wymaga naogół znacznej ilości pożywienia, a żywy temperament dziecięcy nie znosi długich okresów czasu poświęcanych jedzeniu.

Stały wstręt do jedzenia miewa zazwyczaj jakieś podłoże chorobowe, coś w organizmie nie jest wówczas w porządku i należy w takich

wypadkach zasięgnąć rady lekarza.

Często jednak przejmujemy się bez potrzeby chwilowym brakiem apetytu u dziecka, nie zastanawiając się nad przyczynami, które go mogły spowodować.

W obecnej porze wiosennej niejednokrotnie występuje u dzieci zmęczenie. To też małe, które wróci ze spaceru, trochę nieraz zgrzany i zbiegany nie chce słyszeć o obiedzie. Trzeba mu pozwolić wypocząć, a wówczas zje o wiele łatwiej i lepiej.

Niechętnie też ustosunkowuje się do jedzenia dziecko zagniewane, przestraszone, lub czemś zasmucone.

Nie należy je wówczas siłą przmuszać, lecz albo trochę odczekać aż przejdzie zły nastrój, albo umiejętnym postępowaniem odwrócić jego uwagę od drażniącego go tematu i zająć czem innym. Zapomniałszy o swej trosce czy gniewie, co u dzieci następuje bardzo łatwo i szybko, małe zje posiłek w doskonałym humorze.

Chcąc jednak by dziecko miało apetyt należy dbać o higieniczny sposób odżywiania. Aby dziecko uczuło głód — przewód pokarmowy musi być opróżniony. Zdarza się, że często gnębione dzieci zaparcia spowodowane bywają czasem niedostatecznie częstym pożywieniem.

Dzieci powinny pić dostateczną ilość wody, jadać jarzyny i w miarę możliwości owoce, witaminy bowiem pobudzają apetyt.

Nie można też nigdy zmuszać do jedzenia dziecka, które wydaje nam się jakieś niewyraźne i nie jesteśmy pewne czy nie wywiąże się u niego jakaś choroba. W takich wypadkach mniejszą krzywdę przyniesie mu nawet przegłodzenie się niż zbytne przeladowanie żołądka, które spowodować może wzrost temperatury i t. p.

W tego rodzaju niepewnych sytuacjach należy trochę odczekać, dając jedynie minimalne dozy pożywienia, zanim małe nie wróci do równowagi.

Zależnie od usposobienia i organizmu dziecka — jedno dla nabrania apetytu wymagać będzie żywszego ruchu, inne odwrotnie — wypoczynku. Tu już działać musi spostrzegawczość i obserwacja matek.

W każdym razie nigdy nie należy podkreślać niechęci i uporu dziecka do jedzenia, gdyż to wzbudza w niem gorszy jeszcze wstręt do posiłków.

Dlaczego nasze kompozytorki są tak mało znane?

Szereg istniejących stowarzyszeń kobiecych organizuje z tych czy innych okazji różne akademie, wieczory i t. p., których program urozmaicony jest częścią koncertową. Niemal nigdy jednak nie słyszy się na tych wieczorach utworów kompozytorek polskich. Prosto tak jakgdybyśmy na tem polu nie posiadały żadnych talentów kobiecych, nie miały nic do zaprezentowania.

Czyż tak jest istotnie? Wręcz przeciwnie.

Mamy nietylko szereg bardzo dobrych utworów kompozytorek dawniejszego stylu, jak np. sławnej ongiś pianistki Marii Szymanowskiej oraz Leokadii Myszyńskiej - Wojciechowskiej i zmarłej niedawno kompozytorki o nieprzeciętnym talencie Niekraszowej, lecz i współczesne siły twórcze, bardzo wybitne.

Z utworów fortepianowych wymienić należy kompozycje Heleny Dorabalskiej, Marii Poznańskiej, skrzypcowe — Marii Klechmińskiej, Zofii Ossendowskiej, pieśni Zofii Wróblewskiej, Białkiewiczówny i innych.

Częściowo utwory wymienionych tu kobiet zaprezentowane zostały publiczności na „Wieczorze polskich kompozytorek“, urządzonym staraniem Towarzystwa Przyjaciół Sztuki. Nie obejmował on jednak kobiecej twórczości symfonicznej, która dotychczas pozostała prawie nieznaną.

Warto byłoby zwrócić tedy nieco więcej uwagi na polskie kobiece talenty muzyczne, a wdzięczna rola zaznajomienia z nimi naszej publiczności przypaść powinna organizacjom kobiecym, które dotychczas jednak jakoś zupełnie o tem zapomniały.

PĄCZEK i STRĄCZEK

JAKO DETEKTYWI

CODZIENNY UCIESZNY FILM

SERJA: III

DZIEŃ dziesiąty

No, i spójrzcie, co się stało, Jaki z tego wynikł zamęt... (A narobił wszystko Pączek Gdy go poniósł temperament)

Lecz ten w masce, jak widzimy, Nie chciał ceckać się już dłużej: Strączek leży już na ziemi, Pączek jest — narazie — w górze...

A ten w masce tak przemówił: — „Nic przykrego wam nie zrobię” I każdego — przepisowo Na łopatki kładzie obje...

Zrozumieli detektywi, Czemu ich spotkało fiasco: Tajemniczy nieznamy Był atleta — „Czarna Maską”.

Dziesiąty dzień III-ej serii naszego filmu obrazkowego p. t. „Pączek i Strączek jako detektywi” przynosi nam dziesiąty skrawek „wycinan-

ki” umieszczony w czwartym obrazku u góry — w kwadraciku. Tak jak dotychczas, należy skrawek ten starannie wyciąć

by mając ich po zakończeniu obecnej serii — 12, ułożyć wizerunek „przestępcy”, który skradł drogocenną kolję panny Lali, a którego

poszukują dwaj nasi weseli detektywi — Pączek i Strączek.

Znaczne ożywienie na zielonej granicy Masowy przemyt pomarańczy i sacharyny

Ruch przemysłowy trwa w dalszym ciągu i przybiera nawet na rozmiarach.

W ciągu ubiegłej doby przemysłowcy usiłowali „zaopatrzyć” Śląsk w spory transport owoców południowych w czym im jednak przeszkodził funkcjonariusze Straży Granicznej pełniący swe niezwykle ciężkie obowiązki.

Oto nowa litanja przytrzymanych: **POD BRZEZINAMI I BRZOWICAMI** panuje ruch największy co należy sobie tłumaczyć przychylnymi warunkami terenowymi.

Po przekroczeniu zielonej granicy za trzymali strażnicy Antoniego Kuziora z Dąbrowy Górniczej, Augustyna Kuziora z Zagórza, pow. Bedzina, Stanisława Wiśniewskiego i Jana Arszmana i Wiktora Kuziora z Wojkowic Komornych, Czesława Kukułę i Józefa Adamczyka z Bedzina, Mariana Krawczyka i Ryszarda Ściuka z Gródkowa, pow. Bedzina, wreszcie Jana Wąsika i Jana Dziurskiego z Gródzka, pow. Bedzina. Od zatrzymanych odebrali strażnicy 100 kilo pomarańczy, 5 kg. drożdży, 10 zapalniczek, zabawki, karty do

gry, galanterię skórzana oraz nóż srebrny. Wartość odebranego towaru przekracza 500 zł. Odebrał je urząd celny w Brzezinach śląskich.

Wczesnym rankiem dnia wczorajszego usiłowali przedostać się do Polski przez zieloną granicę mieszkańcy Czeladzi pow. Bedzina: Józef Rumlin i Stanisław Hudzik (15 kg. pomarańczy), Michał Wiazło, Stanisław Gamrat, Mikołaj Piłta i Edward Śluzak, również z Czeladzi (25 kg. pomarańczy), w następnej grupie zostali mjei: Jan Zembala z Bedzina oraz Józef Widurski, Marjan Fudała i Bolesław Skotnicki z Czeladzi (30 kg. pomarańczy). Opodał kop. „Klotylda” dostali się w zasadzkę strażników: Adam Wypych z Gródkowa i Antoni Kasprzowicz z Wojkowic Komornych (20 kg. pomarańczy).

POD KOL. STARE GÓRECKO I SZARLEJEM

usiłowali zmylić czujność patrolu strażniczych mieszkańcy Szarleja (zawodu w szmuglerzy). Józef Celary, Eryk Adamczyk, Brunon Pander, Paweł

Maks i Antoni Gdawiec. Ryzyko przy płacili stratą 130 kg. pomarańczy pochodzenia niemieckiego które musieli złożyć w urzędzie celnym w Szarleju.

Przy ujęciu nie obeszło się bez ostrzegawczych które jednakże nikomu nie wyrządziły jakiegokolwiek szkody.

Tegoż dnia próbowali szczęścia — jednak dostali się w ręce strażników: Ignacy Rogoń z Szarleja (16 kg. pomarańczy), Antoni Sarach z Wielkich Piekar (10 kg. pomarańczy).

Na szosie pod Bobrownikami, już po udalym skoku przez zieloną granicę zostali ujęci Franciszek Ratajczak i Jan Szymanowski z Brzezina od których odebrano 5 kg. sacharyny krysta licznę niemieckiej, pod Radzionkowem w chwili przedostawania się do Polski ujęła Straż, Józefa i Stefana Baków, Jana Kwoczka z Szarleja (15 kg. pomarańczy) zaś opodał kol. Stare Górecko; Józefa Baka z Szarleja. Jak na jeden dzień to zbyt wiele.

29 gospodarstw rolnych padło pastwą pożaru

W ciągu ostatniej nocy wybuchł groźny pożar na pograniczu polsko-niemieckim pod Chojnicami, we wsi niemieckiej Rekow.

Rozszalały żywioł z błyskawiczną szybkością objął swemi ognistymi mackami, nieomal wszystkie zabudowania gospodarcze wsi Rekow.

Na ratunek płonącej wsi pośpieszyły polskie ochotnicze straże pożarne powiatu chojnickiego, oraz straże niemieckie.

Pastwą płomieni padło ogółem 29 gospodarstw rolnych, nie wyłączając żywego i martwego inwentarza. Bez dachu nad głową zostało kilkadziesiąt rodzin. Straty są olbrzymie. (A).

Bomba w plebanji

W Jezierzanach (woj. Stanisławowski) onegdajszej nocy podłożona została na plebanji pod domem proboszcza ks. Mykietyna petarda, skonstruowana z gilzy pocisku artyleryjskiego, napełniona prochem strzelniczym.

Pocisk eksplodował, nie wyrządzając większych szkód, niezawodnie wskutek wadliwej konstrukcji. Wyleciało tylko kilka szyb w oknach sypialni proboszcza. Eksplozji towarzyszyła silna detonacja.

Wdrożone natychmiast przez policję dochodzenia doprowadziły do ujęcia sprawców tej zbrodni w osobach znanych w Jezierzanach dwu Ukraińców, braci Zwaryczów, których aresztowano.

Tła czynu zbrodniczego narazie nie zdołano wyświecić.

Ogłoszenia DROBNE

SPRZEDAM tanio nowy powóz (polowiec), nowe półszorki na jednego konia, nowe sanie, kosę z przyborami, żelazną szafę do pieniędzy, nową wyłęgarkę na 150 jaj, używaną wyłęgarkę na 125 jaj, sztuczną kwokę na 500 kurcząt, szafę, szafonierkę, stół, krzesła na blegunach, krzesła, parę pawi, nowy gramofon z płytami, elektr. silnik 220 volt 4 K. M. prąd stały, 3 pistolety do siania farb na materje, szkło i porcelane, łóżko pojowe, Niciewicz, Lubliniec, ul. Janasa Nr. 2-a.

OGRÓDEK DZIAŁKOWY w Katowicach zaraz do odstąpienia. Wiadomość Jagiełłowska 24, II piętro, mieszk. 6.

A nie mówilem ci Anielciu... Wiosenna przygotuj Magdalenki z satyrem

Wprawdzie chłód daje się jeszcze dobrze we znaki, ale w powietrzu czuć wiosnę. Czują ją młodzi i starzy, czują ptaki i ssaki, a nawet gady...

Wyższe prawo natury...

Niedoświadczona 18-letka panna Magdalena Erie z Szarlota (Króhucka 6), poznała przed niedawnym czasem chłopca na schwał niej. Jana Polocha, zam. w Łagiewnikach.

W piękny, księżycowy wieczór spotkali się oboje na drodze i na zaproszenie młodziana skierowali swe kroki do restauracji w Pniakach. Kolejka po kolejce, kilka piw i... dziewczętko,

płochę niebożatko, nie wiedziało co się z nią dzieje.

Wiedziała tylko, że w drodze powrotnej z libacji znaleźli się oboje na ścieżce polnej, że upadła na ziemię, a potem, poczuła przykry ból. Ale wtedy była już bez opiekuna.

Ofiarą wiosennych amorów zapiekowała się matka, oddając swą jedyńca do szpitala hutniczego w Pniakach, gdzie dotąd przebywa na kuracji.

Policja poszukuje zuchwałego adonisa.

R

Bogdan Lot

TAJEMNICA HOTELU

REX

44

Powieść z życia współczesnego

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Do urzędu śledczego zgłasza się Rudolf Roberston, mężczyzna w średnim wieku i komunikuje komisarzowi Bellinowi, iż jakiś tajemniczy „Baron X” umieścił w gazecie ogłoszenie, grożące mu śmiercią.

Komisarz Bellin przydziela Roberstonowi przodownika Kryspina, który ma go ochronić przed „Baronem X” i wyświetlić te sprawy. Przodownik Kryspin i Roberston udają się taksówką do hotelu „Rex”.

W hotelu „Rex” Roberston wynajmuje dla Kryspina pokój nr. 17 sasia dujacy z jego numerem — „15” — poczem obaj udają się do restauracji hotelowej. W restauracji hotelu „Rex” pracuje jako „panienka z baru” młoda i urocza Jadzia, z którą łączy Kryspina bliższa znajomość.

Właściciel restauracji, Rytel, patrzy na Kryspina niechętnym okiem. Kryspin umawia się z Jadzią, iż o godzinie 1-ej w nocy przyjdzie ona do jego pokoju w hotelu.

Podczas gdy oboje młodzie są w mu merze 17 w pokoju Nr. 18 został zamordowany Rudolf Roberston. Tajemniczy morderca wszedł do pokoju i wyszedł, mimo, iż drzwi były od wewnątrz zamknięte, tak samo, jak okno. Policja nie umie rozwiązać niesamowitej zagadki.

Jadzia zginęła bez śladu z pokoju Nr. 17 i Kryspin nie zastaje jej już nazajutrz w restauracji „Rex”.

Właścicielem hotelu „Rex” jest dr. Rober, z którym Kryspin nawiązuje znajomość.

Doktor Rober otrzymuje „ostrzeżenie” od „Barona X” i ucieka z Warszawy w niewiadomym kierunku.

Kryspin udaje się do Płocka, wez wany listownie przez doktora Robera.

Kryspin jest zaintrygowany „duchami”, które niepokoja okolice i postanawia wyświetlić tajemnicę. W nocy udaje się do boru na poszukiwania.

Nazajutrz Kryspin udaje się do Zagórek, posiadłości inż. Karneckiego.

Tu spotyka Rytla. Rytel zawiadamia Kryspina, że umożliwi mu zobaczenie się z Jadzią. W tej chwili żona Karneckiego udaje, że mdleje i ratującemu ją Kryspinowi mówi, by miał się na baczności.

Mimo to Kryspin udaje się do Rytla.

Spólnicy Rytla obezwładnili Kryspina, wpakowali go w worek i narażają się, co z nim robić dalej.

Kryspin odzyskuje przytomność w pociągu zdążającym do Warszawy.

Kryspin w towarzystwie Łuby siedzi w restauracji „Rex”.

Do ich stolika podchodzi Karnecki, i prosi o aresztowanie siebie, gdyż jest on poszukiwanym oddawna przez policję handlarzem kokainy, Millerem.

— oOo —

Wśród ogólnej konsternacji, jaka zapanała na sali po wypowiedzianych głośno przez Karneckiego słowach, detektywi wraz z aresztowanym skie-

rowali się w stronę drzwi wyjściowych.

Na ulicy wsiedli do stojącej przed restauracją taksówki i kazali się zawieźć do urzędu śledczego.

Kryspin był niezwykle poruszony nieoczekiwanym zdemaskowaniem głośnego w swoim czasie handlarza narkotyków, za którym policja uganiała się bezskutecznie przez okres trzech lat.

Więc Karnecki miał być o-wym groźnym przestępcą? Kryspin płonął z ciekawości i postanowił wypytać inżyniera o szczegóły.

— A cóż może mieć „Baron X” do pana? — zapytał, gdy taksówka ruszyła z miejsca.

— To samo, co do obu Roberstonów: konkurencja i chorobliwa wprost jego zachłanność. Bo „Baron X” stoi na czele wielkiej szalki handlarzy kokainy, która pokrywa zapotrzebowanie rynków Polski, Niemiec i Austrii, a my, to znaczy Roberstonowie i ja — robiliśmy mu konkurencję. Rozumie pan o co chodzi?

Kryspin słuchał tych wynurzeń ze wzruszającym zdumieniem.

— Jakto? Więc Rudolf Roberston był również handlarzem kokainy?

— Tak. „Baron X” zabił go, chcąc się pozbyć konkurencji.

— Czy „Baron X” zabija tylko tych, którzy są mu niewygodni w interesach? — odezwał się Łuba.

Karnecki wzruszył ramionami. Zamiast odpowiedzi, rzucił przed siebie pytanie.

— A dlaczego zabił mego brata, który nie miał nic wspólnego z kokainą? A dlaczego zastrzelił rządce mego majątku?

Kryspin bardzo żałował, że nie może dowiedzieć się od Karneckiego dalszych szczegółów, gdyż w tej chwili taksówka zatrzymała się przed gmachem urzędu śledczego.

Gdy wysiadali, zdażył detektyw zadać jeszcze jedno pytanie, które nie dawało mu spokoju:

— Czy pan zna Jadzie, panie Miller?

— Jadzie? — odparł aresztowany. — Nie wiem, o kogo panu chodzi... Coprawda..

Miller nie dokończył zdania i spojrzał na detektywów szeroko

rozwartymi oczami, w których malowało się bezgraniczne przerażenie.

— Co się panu stało? — zapytał zaniepokojony Kryspin.

Ale Miller nie dał żadnej odpowiedzi, usiłując bezskutecznie wydobyć głos z poruszających się szybko warg.

Nagle poderwał rece ku górze, zatoczył niemi półkole w powietrzu i rznął na bruk.

Z otwartych szeroko jego ust buchnęła fontanna krwi, tworząc wokół głowy leżącego olbrzymią kałużę.

Pierwszy wyrwał się z osłupienia Kryspin.

Podbiegł do Karneckiego i uchwycił go za puls.

W tej chwili Łuba zawołał do posterunkowego, pełniącego służbę w przedsiönku urzędu:

— Dzwon pan po Pogotowie! Prędejj!... Prędejj!...

— Nie trzeba.. — odezwał się Kryspin drżącym głosem. — Nie żyje..

Łuba spoglądał zdumionym wzrokiem na swego przyjaciela, jakby oczekując od niego wyjaśnienia niesamowitej zagadki.

Nie ulegało wątpliwości, że Miller padł od kuli, chociaż ani Kryspin ani Łuba nie słyszeli wystrzału.

Wiedzeni jedną myślą, obejrżeli się niemal równocześnie w stronę jezdni, szukając oczami taksówki, którą przyjechali: taksówki jednak już nie było.

— Rozumiesz, Walerku? — szepnął Kryspin do swego przyjaciela.

— Rozumiem..

W tej chwili wyrosła przed nimi sylwetka komisarza Bellina.

Bez słowa podszedł on do leżącego na bruku mężczyzny i przyjrzał mu się uważnie.

— To Miller, prawda? — rzucił pytanie w przestrzeń.

— Tak jest... — odparł Łuba, nie mogąc ukryć zdumienia.

Kryspin obserwował uważnie swego zwierzchnika.

Zastanowił go smutek, który bił z groźnego zazwyczaj oblicza komisarza..

ROZDZIAŁ XXXIII.

Herszt którego nie zna szajka

Deszcz lał jak z cebra i tłukł uporczywie w szyby okienne.

Podobny do tego monotonnego stukotu był bezdźwięczny głos Karata, który siedząc wygodnie w fotelu, omawiał wraz ze swoimi towarzyszami fatalną sytuację, w jakiej znalazła się banda

po zdemaskowaniu jej przez policję. Do Warszawy nie można już było wrócić, a nawet inne miasta w Polsce były niezbyt bezpieczne.

Więc cóż, wyjechać zagranicę?

— A „Baron X” nagle znikł — zauważył Rytel. — W tak poważnej chwili, kiedy od szybkości powzięcia decyzji zależy wszystko, musimy bładzić po omacku.

Karat machnął niecierpliwie ręką, ale natychmiast obejrzał się z trwogą, w stronę drzwi.

Ważył w sobie jakies myśli i długo się zastanawiał, czy je wypowiedzieć. Wreszcie wyszeptał bardzo przyciszonym głosem.

— Słuchajcie, panowie..

Trzy głowy mężczyzn, siedzących przy stole, zetknęły się nie mał ze sobą.

Nastąpiła chwila wyczekiwania, w czasie której z półotwartych ust Karata wydobywał się przyciszony, astmatyczny oddech.

Na czole jego pojawiły się grubo postronki żył, a rece drżały z wielkiego wzruszenia.

Decydował się na coś poważniejszego i bardzo niebezpiecznego.

Wreszcie przemówił niepewnym głosem:

— A może my, panowie... tak jak tu jesteśmy? Rozumiecie?

Obawiał się wyraźnie powiedzieć o co chodzi.

Odetchnął ciężko, spojrzał uważnie po obecnych i wyciągnął rękę poza siebie, wskazując kogoś, kogo nie było w pokoju.

— A może zrobimy z nim... koniec? My... my?... Co?..

Z niepokojem w wypłowiałych oczach wyczekiwał odpowiedzi.

Wszyscy jednak milczeli, omijając się wzajemnie wzrokiem.

Po chwili zabrzmiał głos mężczyzny ze szramą na lewym policzku.

— Kogo pan ma na myśli? „Barona X”?

— Tsss.. — Karat przyłożył palec do ust. — Tak... — Zmarszczył brwi i powtórzył mocniejszym już głosem. — Tak. Mówię o „Baronie X”, panie Oldenburg.

Na wargach człowieka ze szramą, którego Karat nazwał Oldenburgiem wykwitł nieokreślony uśmiech.

Rytel również uśmiechnął się niewyraźnie.

(Dalszy ciąg jutro)

**Dla
Pani
na
Wiosnę**

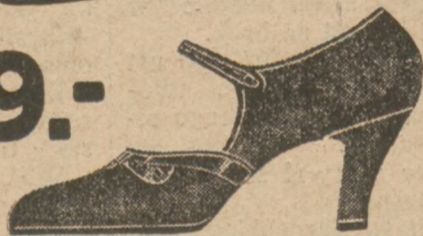
1345-03
Prunelowy pantofelek na słupkowym obcasie. —

6.-

9875-17
Aksamitny pantofelek na francuskim obcasie, ładnie ozdobiony. —

9.-

1675-53
Pantofelek z ciepłego boku, ładnie ozdobiony, czarny lub brązowy. —
Z lakieru . . . zł. 14.-

12.-

Obfity wybór kolorów i gatunków damskich pończoszek!
NAJTANJSZE GENY!

Rata

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Czwartek, 12.4 „Towariszcz” o g. 20
Sobota 14.4 „Kot w butach” (premiera) o godz. 15.30.

Sobota 14.4 „Rodzina” o godz. 20.
Niedziela, 15.4 Występ A. Dymyzy o godzinie 12-tej. „Towariszcz” g. 16.
Niedziela, 15.4, Występ A. Dymyzy o godzinie 20.15.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI
Piątek, 13.4 „Rodzina” w Pszczynie o godzinie 20.

Poniedziałek, 16.4 „Papa” w Tarnogórach o godzinie 20.

OPERA „TOSCA”

We wtorek 17 bm. o godz. 19.30 opera Pucciniego „Tosca” rewelacyjne przedstawienie z gościnnym występem trzech asów świata śpiewaczego w partjach głównych: Cywińska — znakomita „Tosca”; postać krwiożerczego Scarpia odtworzył Didur; jest to jedna z najlepszych kreacji tego znakomitego artysty, zaś tenor N. Arcelli, który podczas długiego pobytu na scenach włoskich posiadał wszystkie tajniki kunsztu śpiewaczego i prowadzenia kantileny, jest mistrzem włoskiego Bell-canta, a partję Cavaradosiego zalicza do swych najlepszych. Przy pulpicie kapelmistrzowski Dyr. Bol. Walek - Walewski.

RADJO KATOWICE

Czwartek, 12 kwietnia

7.00: „Kiedy ranne wstają zorze”.
7.05: Gimnastyka. 7.25: Muzyka z płyt.
7.55: Chwilka gospodarstwa domowego. 11.50: Wiadomości bieżące. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05: Muzyka w wyk. orkiestry wiejskiej (płyty). 12.30: Wiadomości meteorologiczne. 12.35: Koncert szkolny z Filharmonii Warsz. W programie utwory neoromantyków. 15.00: Wiadomości giełdowe, eksportowe i gospodarcze. 15.20: „Z operetek i filmów dźwiękowych”. 16.20. Odczyt p. t. „Wycho- wawcze znaczenie rodziny”. 16.35: Koncert solistów z Wilna. 17.30: Odczyt wstępny informacyjny dla maturzystów. 17.50: Odczyt z cyklu „Zagadnienia gospodarcze”. 18.10: Słuchowisko p. t. „Poeta”. 18.50: Komunikat Związku Powstańców Śląskich. 19.05: Rozmaitości. 19.10: Feljeton sportowy. 19.25: Odczyt z Warszawy. 19.40: Komunikat śniegowy. 19.43: Wiadomości sportowe. 20.00: „Myśli wybrane”. 20.02. Koncert z cyklu: „Arcydzieła muzyczne od XVI do XX wieku”. 21.00: Prof. St. Ligoń odpowiada na listy. 21.15: Koncert popularny w wyk. ork. P. R. 22.00: „Najpiękniejsze głosy kobiece” — płyty z objaśnieniami. 22.45: Odczyt w jęz. ang. p. t. „Gdynia”. 23.00: Wiadomości meteorologiczne. 23.05 — 23.30: Muzyka taneczna.

Płyty gramofonowe w audycjach radiowych

Płyty gramofonowe stanowią ważny czynnik programowy, pozwalający na interesujące uzupełnianie programów muzycznych. Stąd też radiofonie, które nie mają wielu abonentów i którym tego powodu względy finansowe nie pozwalają na nadawanie większych ilości audycji muzyki żywej, wykazują dość znaczny procent muzyki z płyt, dochodzącej np. we Francji do 33 proc. Natomiast Broadcastingi wielkie, dbające o dużą ilość muzyki żywej, mają umiarkowany procent płyt, mimo, iż muzyka żywa pochłania olbrzymie sumy pieniężne. Do rzędu tych radiofonii należy Polska, gdyż procent płyt nadawanych przez nasze stacje waha się od 18 — 19 proc. ogółu audycji muzycznych. Miejsce jakie zajmuje Polska w statystyce pod względem ilości nadawanych płyt świadczy najlepiej o zasadzie złotego środka, która jest w działalności programowej Polskiego Radia. Trzeba również zwrócić uwagę, że ilość płyt pozostaje w ścisłym związku z reklamą. Nieproporcjonalnie wysoki procent płyt we Francji i w Belgii tłumaczy się intensywną reklamą radiową, podczas której nadawane są płyty.

CORAZ WIĘCEJ MUZYKI

Międzynarodowa Unia Radiofoniczna opracowała już swą statystykę za drugą połowę roku 1933. Statystyka ta jest niezwykle ciekawa, gdyż pozwala zorientować się w nowych tendencjach programowych radiofonii europejskiej. W większości broadcastingów europejskich zauważyć się daje wyraźna tendencja doprowadzenia czasu trwania muzyki łącznie z płytami do 70 proc. ogółu programu. Anglia wraz z Belgią nadaje nawet więcej niż 70 proc. muzyki, przyczem zachodzą między temi dwoma krajami te różnice, że Anglia nadaje zaledwie 9 proc. płyt, a Belgia aż 20 proc. Muzyka w polskich programach radiowych utrzymuje się już od dłuższego czasu na granicy 62 proc., która jest średnią dla wszystkich państw radiowych. Równocześnie należy podkreślić, że wszędzie występuje silna tendencja do nadawania większej ilości muzyki tanecznej i lekkiej. Przewaga tej muzyki nad muzyką poważną — z wyjątkiem Niemiec i Jugosławii — występuje we wszystkich radiofonjach. Najwięcej muzyki

lekkiej nadaje Danja, oraz Anglia i Belgia. W Danji muzyka poważna zajmuje wogóle tylko 7 proc. programu muzycznego, podczas gdy w Polsce 26 proc. Ogólnie mówiąc audycje muzyki poważnej zajmują w Europie przeciętnie od 10 — 20 proc. całości audycji. O ile więc można zauważyć zwiększenie w radio muzyki w ogóle, o tyle równocześnie daje się zaobserwować tendencja do zmniejszenia ilości nadawanej muzyki poważnej.

MUZYKA RADIOWA ZWIERCIADŁEM CHARAKTERU NARODÓW

Wiele już napisano na temat charakteru narodów i cech po których najłatwiej charakter ten odgadnąć. Zdaje się jednak, że nikt nie zwrócił uwagi na związek, jaki zachodzi między muzyką radiową a usposobieniem słuchacza.

Dawniej poznawano się charakter narodów z muzyki ludowej, — dziś — zdaje się — miejsce twórczości ludowej zajmie muzyka radiowa. Bo czyż nie jest interesujące, że np. Niemcy i Holendrzy w wszelkich rodzajach muzyki najchętniej słuchają muzyki poważnej, a Anglicy znowu muzyki lekkiej. Geograficznie bliska Danja ma w swych programach radiowych najmniej muzyki poważnej, gdy również bardzo blisko Danji leżące Niemcy mają najmniej z całej Europy muzyki lekkiej. Włosi w których kraju zrodziła się opera, najchętniej słuchają widocznie oper, bo niema radiofonii w Europie, gdzieby transmisje operowe zajmowały tak dużo miejsca. W programach niemieckich nie znajdujemy prawie operetek, a w programach belgijskich dochodzą one do 5 proc. wszystkich audycji muzycznych.

Również ciekawe jest, że Włochy nadają o 10 proc. mniej muzyki tanecznej od Anglików i że np. oszczędna Francja nadaje najwięcej przez radio płyt gramofonowych, a bogata Danja zupełnie wyeliminowała je z programu.

Przykładów takich możnaby przytoczyć bardzo wiele. Kto wie czy któryś z badaczy nie zajmie się kiedyś tem ciekawem zjawiskiem i nie wyciągnie z niego jakichś głębokich wniosków.

Dzieci, które nigdy nie piły mleka Peru nie dba o małych obywateli

Jedno z pism pedagogicznych, wychodzących w Buenos Ayres ogłosiło potworną statystykę, tyczącą się dzieci peruwiańskich.

Okazało się, że w głównych miastach Peru przesłuchano dzieci szkolne, dopytując się ich o sposób odżywiania.

Rezultaty tej ankiety były przeraźliwie smutne.

Okazało się bowiem, że na 1000 dzieci peruwiańskich 800 nigdy nie piło jeszcze mleka, 400 nie jadło mięsa, pra-

wie że żadne nie jada owoców. Dalej, 90 proc. dzieci nie jadło nigdy masła, a nie było żadnego, któreby oświadczyło, że wstaje od posiłków nasycone.

Przy badaniach lekarskich okazało się, że tylko 8 proc. dzieci rozwiniętych jest normalnie, a reszta jest chronicznie niedożywiana i przez to ogromnie słaba fizycznie.

Peru nie dba widocznie, o swych przyszłych obywateli.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wżg. zamiejscowy zł. 2.20, zagranicą zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1mm. wiersz i łamowy opisowy zł. 2.50
specjalnie zł. 1.50, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej.